PROMIN

ПРОМІНЬ

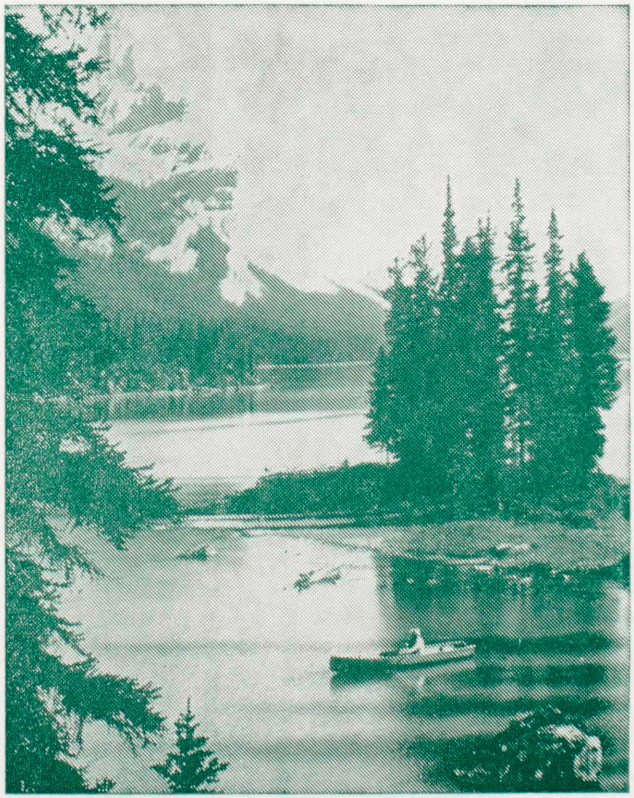

ЛИПЕНЬ–
СЕРПЕНЬ
Ч. 7-8
1978

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIX. ЛИПЕНЬ - СЕРПЕНЬ 1978 Ч. 7 - 8

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 7 - 8 JULY - AUGUST, 1978 VOL. XIX

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$8.00
Передплата до інших країн	8.00
Поодиноке число	.80

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$8.00
Subscription in other countries	8.00
Single copy	.80

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Єп. Миколай — Два ювілеї нашої Церкви	1
О. Бердник — До матерів усього світу	2
О. Процюк — Комісія Статусу Жінки при О.Н.	3
Т. Горохович — Микола Куліш	4
О. Лукомська — Напрямні рідношкілля	6
Ірина Шох — У жахливу річницю	8
Н. Л. М. — Діти	10
Джон Г. Меке — Прощання	11
Б. Чорнобай — Сучасна доба і занепад культури	12
Г. Мельник — Ми ділимось культурною спадщиною	14
Dot From — Ukrainian Embroideries Date to Ancient Times	15
С. Б. 25 Крайова Конференція ОУК	17
О. Гавриш — Музейні вісті	18
П. П. Полочко — Українське плахтове мистецтво	18
Квіти незабутнім	20
Відділ для дітей	21
Громадська і родинна хроніка	22
Річні звіти відділ	28
Українська вишивка	31
Стефанія Кульба — Довкола дому	32 - 33
При праці для „Променя"	34

УЧИТЕЛІ і ВИХОВНИКИ!

Чи Ви вже познайомлені з цими посібниками для навчання української мови? Коли ні, то зробіть це негайно. Учителі рідних шкіл, які почали навчати школярів мови з цього підручника є дуже вдоволені вислідом.

НА ОБКЛАДИНЦІ — Це Канада. Національний Парк Джеспер, Озеро Менінґ, Альберта „К. С."

Підручники опрацювала досвідчена учителька державної і рідної школи. Методично він найбільше сьогодні відповідає тим школярам, які приходять до школи зі слабим знанням української мови.

Перша частина — „Осінь". Крім лекцій в ній є порадник учителям в обидвох мовах — українській і англійській, як проводити лекції. Друга частина „Зима" продовження першої є в продажі. Ціна по $2.00 за примірник.

Третя частина „Весна і літо" разом — продовження другої, яка дає початковий курс розмовний. Цей посібник майже подвійного числа сторінок — 75 ст. друку, інструкції для учителів і словник нових слів — ціна $2.50. Можна замовити всі три разом, або поодиноко.

Замовлення разом з грішми посилайте на адресу:

UKRAINIAN EDUCATIONAL COUNCIL OF CANADA
9 St. Johns Ave.
Winnipeg, Manitoba

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ПРОМІНЬ

VOL. XIX ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, 1978 ЧИСЛО 7-8

Два ювілеї нашої Церкви

Годиться пригадати, що перед нами два визначні ювілеї:

В цьому 1978 році святкуємо 60-ліття Української Греко-Православної Церкви в Канаді (УГПЦК), а за десять років, на 1988 рік припадає 1000-ліття Хрещення України-Русі. Оба ювілеї — це знаменні події, як для нашого суспільства тут, так і цілого українського народу.

60 років тому, українська імігрaція на американському континенті, що складалася головно з галичан і буковинців — сильно відчувала наступ на її релігійну й національну ідентичність зі сторони римо-католицизму й московського православія, а також і протестантизму.

Щоб усунути таку небезпеку подвійної асиміляції, учасники Українського З'їзду 1918 р. в Саскатуні, ідучи за визвольною стихією українського народу в той час, рішили заснувати, тобто відновити в Канаді свою прадідну Українську Православну Церкву під назвою: Українська Греко-Православна Церква в Канаді.

Цей задум Господь поблагословив, і з малого її зародку, мимо великих перепон, у протязі 60 років УГПЦК розвинулася в поважну церковну одиницю, з повною канонічною Ієрархією, священством, численними вірними, величними храмами по всій Канаді та своєю Духовною Колегією Св. Андрея у Вінніпезі на кемпусі Манітобського університету.

Рівночасно з цим постає значна організаційна мережа православного українства в суспільно-громадському секторі, особливо Союз Українців Самостійників з його складовими організаціями, Інститутами тощо, посилена новою імігрaцією по другій світовій війні.

Але за 60 років у Канаді виросли наші нові покоління, які можуть мати інші погляди в цій справі.

Тому, найголовнішим завданням ювілейних святкувань УГПЦК є — засвідчити, що її засади, положені першими піонерами, остаються дійсними й на дальші роки, себто: УГПЦК є: своїм змістом Православна (як всі інші Православні Церкви); формою національна (себто українська); Автокефальна (ні від кого не залежна) і Соборноправна. Положення УГПЦК є унікальне тим, що вона без ніякої сторонної місійної помочі постала зі самих душевних потреб її вірних, канонічно, так як поставали перші громади християн.

Її основним обов'язком є: поза спасінням душ її вірних — стояти на сторожі нашої духової спадщини: Прабатьківської Православної Віри, традицій, української культури й рідної мови; це значить — зберігати своє членство майбутнього покоління у віроісповідній і національній свідомості.

В цьому дусі, Ювілей 60-ліття УГПЦК повинен бути відсвяткований не лише Ювілейним Собором (14-16.VII.78) у Вінніпезі, але й її Епархіями й кожною існуючою парафією нашої Церкви в Канаді, з участю всіх вірних, а особливо молодої ґенерації — спадкоємців цього великого діла українських піонерів в Канаді.

Другий ювілей — це 1000-ліття християнства в Україні, що припадає на 1988 рік, і має для нас і нашої УПЦ велике престижеве значення.

Хрещення України-Русі є неоціненим актом Божого Промислу на нашій рідній землі; в ньому самовизначився дух українського народу через створення свойого питомого українського

Важне для читачів!

Дорогі Читачі!

Це число виходить за мм. липень-серпень. Маємо один місяць передишки для працівників журнала. Наступне число появиться на початку м. вересня.

Всяку пошту — дописи до журнала, передплати, квіти незабутнім та інше просимо надсилати як раніше, головно, щоб передплати не залишалися позаді дат. Редакція буде працювати і в часі вакацій.

Маємо на руках ще багато цікавих організаційних та інших матеріялів, які будуть поміщені у свій час — річні звіти, громадська хроніка та інше. Хочемо дати місце в журналі кожній нашій імпрезі і при нагоді просимо до журнала громадську хроніку писати більш скупчено.

Бажамо нашим читачам радісних вакацій.

РЕДАКЦІЯ

православія; це православіє вказало нашому народові його історичну місію серед великих народів, і в різних сферах життя давало йому провідні ідеї та багато поклало на вівтар християнської цивілізації.

Українська Православна Церква була вірним супутником народу; це вона створила з племен українську націю й спасла її від загибелі; це вона зберегла предківську духову спадщину, неперевершеної краси обряд, принесла освіту, культуру, мистецтво, через церковну архітектуру й музику; вславилася великими Київо-Печерськими світочами православія, Могилянською Академією тощо, причім, мимо свойого мучеництва, вона виконала високу християнську місію на сході Европи. І треба вірити, що ці великі духові скарби намарно не пропадуть; бо лише через політичні обставини займанщини українських земель і до її зміни, яка напевно станеться, вони мусіли скритися в катакомбах душ народу.

Тому треба заздалегідь і добре приготовити плян святкувань 1000-ліття Хрещення України Володимиром Великим, що є заразом і 1000-літтям Української Православної Церкви; треба поробити рішучі застереження проти всяких зазіхань і будь-яких претенсій до цих святощів українського народу й його Прабатьківської Церкви.

Цим ювілеєм слід історично засвідчити виключність духової й матеріяльної культури нашої Української Греко-Православної Церкви в Україні й розсіянні по світі.

Багато моральних і матеріяльних зусиль, духа єдности й жертвенности треба нам, щоби гідно відсвяткувати ці величні два ювілеї нашої рідної Церкви.

Єп. Миколай (Дебрин)

ДО МАТЕРІВ УСЬОГО СВІТУ — ДРУЖНЄ ПОСЛАННЯ

Вашінґтон (УІС „Смолоскип"). Напередодні Дня Жінки, який відначається в Радянському Союзі 8 березня кожного року, на Захід дісталося Звернення „ДО МАТЕРІВ УСЬОГО СВІТУ", яке підписав за дорученням київської Ініціятивної Ради Альтернативної Еволюції український письменник Олесь Бердник.

Текст цього звернення вашінґтонський Комітет Гельсінських Ґарантій для України переслав в англійському перекладі на адреси різних національних і міжнародних організацій. Нижче подаємо повний текст звернення:

ДО МАТЕРІВ УСЬОГО СВІТУ
Дружнє Послання
Улюблені Матері!

Грізний меч повної руйнації навис над життям Ваших Дітей, над життям всіх істот Плянети. Керівники країн, дипломати, всі мислячі люди тривожно шукають виходу з мілітарного лябіринту, але що міняється в результаті їхніх розмов і нарад? Підписані папірці не зупинять лютого ричання ядерного дракона, і досить найменшої помилки того чи іншого правителя, як хистка рівновага буде порушена.

Настав час утвердити всі миролюбні прагнення і дії на головній і вічній сутті. Буття. Ця суть — Матір, котра дає Життя і Дитя, яке несе Життя у Безмежність.

Саме на цій нерушимій основі, на цій духовній і космоісторичній реальности необхідно будувати всі світові моделі загальнолюдської спів'єдности, вільної від ворожнечі. Ініціятивна Рада Альтернативної Еволюції — братерська асоціяція ентузіястів для рятунку Життя на Землі — звертається до всіх Матерів Плянети із закликом — готуватися до Всесвітнього Конґресу Матерів і Дитини. В кожній країні Світу повинен розпочатися рух за скликання Форуму Богоматері, на якому Колективна Матір Людства звернеться до всіх мислячих Дітей Своїх з вимогою: НЕГАЙНО ПРИСТУПИТИ ДО РОЗЗБРОЄННЯ І ДО ПОШУКУ ЗАГАЛЬНОГО КРИТЕРІЮ ЄДНОСТІ ДЛЯ ВСІХ ЛЮДЕЙ ЗЕМЛІ. Головна ідея Конґресу: Усунення насилля і війни з практики міжнародного життя. Головний критерій: ДИТЯ ЛЮДСЬКЕ, ВІЛЬНЕ ВІД АНТАҐОНІЗМУ і ВОРОЖНЕЧІ ДО ВСЬОГО ЖИВОГО.

Небезпечна, вибухоподібна ситуація сучасности вимагає настійного втручання Матері з Дитям в долю Плянети. Ми пропонуємо скликати КОНҐРЕС МАТЕРІ Й ДИТИНИ у Віфліємі, — там, де два тисячоліття тому народилося Божественне Дитя.

Лише вороги Життя й Розуму повстануть супроти скликання ТАКОГО КОНҐРЕСУ.

Ми закликаємо всіх Матерів Світу в цю відповідальну годину Землі здійснити своє Материнське Право і вимагати скликання Конґресу Богоматері, підписавши це ПОСЛАННЯ.

За дорученням Ініціятивної Ради
Альтернативної Еволюції —
Олесь Бердник, письменник

1 травня 1977 року Київ, Україна.

Комісія Статусу Жінки при ОН закінчила наради

Ню Йорк (О. Процюк). — Наради Комісії Статусу Жінки, що почалися 20 березня, закінчилися 3 квітня 1978 р. Комісія Статусу Жінки це одна із ділових комісій Економічної і Соціяльної Ради Об'єднаних Націй (ЕКОСОК).

Участь у нарадах взяли представниці 31 держави, західнього і східнього світів. Україна не була заступлена на цій комісії. Поруч представників держав, участь брали представники різних аґенцій ОН. Представники міжнародних жіночих і громадських неурядових організацій (НГО) брали участь як спостерігачі з правом вносити різні заяви і звідомлення на письмі, або усно на пленумі нарад. Письмові матеріяли були роздавані усім учасникам нарад щоденно перед початком нарад.

Предсідницею нарад була вибрана д-р Дж. Кокрофт, англійка, а заступницею Е. К. Романович (Білоруська СССР).

На порядку нарад було 8 точок. Кожну із них продискутовано доволі широко; найбільше уваги присвячено розгляненню пророблено праці у ділянці Світового Пляну Праці Декади Жінок та підготовці до Конференції у Тегерані (1980). Звіти з праці жінок у поодиноких державах були незвичайно інтересні. Мають надію, що внедовзі буде відкритий Інститут для дослідів і перевишколу жінок у Тегерані, який повинен чимало причинитися до соціяльного, економічного та політичного розвитку жінок, хоча б тим, що він буде центром для дослідів цих питань.

У точці 5 широко дискутовано охорону жінок і дітей у час боротьби за мир, самовизначення, національне визволення і незалежність. У дискусії багато говорилося про недолю арабських жінок, тортури жінок у південній Африці і Чіле, та голос забирали у першу чергу представники держав зокрема зацікавлених у цих питаннях. Світовий Рух Матерів вніс на прохання СФУЖО окрему письмову заяву в обороні жінок — політичних в'язнів. Покликаючись на різні договори, Світовий Рух Матерів закликав до мобілізації публічної опінії для охорони жінки-політв'язня від тортур і негуманного поступування і трактування тих жінок згідно з обов'язуючими правами. Представниця Світового Руху Матерів, п. Олена Процюк, на пленумі нарад заявила, що справа жінок політичних в'язнів пекуча не тільки в Африці чи Близькому Сході, але також і у Південній Америці, Караїбських островах і Східній Европі. „Список держав, які нехтують людськими правами є довгий і також довгою є листа жінок політ-в'язнів — вона сказала. На закінчення свого виступу пані Процюк відчитала листа голови Світового Руху Матерів, якому вона висловлює свій жаль і обурення з приводу нехтування елементарними правами людини, а з нагоди Міжнародного Року Дитини вона закликає зібраних представників держав вплинути на те, щоб ці підставові людські права були респектовані.

Міжнародна жіноча організація „Сороптіміст" у своїй письмовій заяві теж домагалася звільнення жінок політ-в'язнів. У точці 6 дискутовано справи расового поділу в Африці — апартеїду та майже усі присутні висловилися проти нього. Представниці Африки згадували про сумну долю ВінніМанделя, яку заарештовано в Родезії.

На внесок Данії продискутовано справу зв'яку із Комісією Статусу Жінки, який, на думку багатьох, є незадовольний і залишається без більших результатів.

Відтак наради зосередили свою увагу на підготові порядку нарад на чергову сесію Комісії Статусу Жінки, яка повинна відбутися у 1980 році у Женеві. Можна було запримітити під час нарад велике занепокоєння учасників долею Комісії, яка повинна припинити свою дію, згідно з постановою ЕКОСОК.

НІНА СТРОКАТА ЧЛЕНОМ АМЕРИКАНСЬКОЇ АСОЦІЯЦІЇ ДЛЯ ПОШИРЕННЯ НАУКИ

Вашінґтон (УІС „Смолоскип"). Найбільша в США наукова організація — АААС — Американська Асоціяція для Поширення Науки вислала Ніні Строкатій, яка відбуває своє заслання, членові Американської Асоціяції для Мікробіології листа, з проханням, щоби вона стала їхнім членом. У листі дослівно пишеться:

„Рада Директорів Американської Асоціяції для Поширення Науки ввічливо просить Вас стати членом Асоціяції і втішатися всіма привілеями члена".

Чи Ваша передплата заплачена на цей біжучий рік? Якщо ні, то зробіть це негайно.

Т. Горохович

МИКОЛА КУЛІШ

Іван Тобілевич створив клясичну драму народнього театру, Леся Українка — клясичну европейського типу українську драму, а Микола Куліш був творцем модерної драми українського революційного відродження. Його три драми — **„Народній Малахій"** (1928), **„Мина Мазайло"** (1920), **„Маклена Ґраса"** були для театру „Березоль" та для його режисера Леся Курбаса тими драмами, що вивели український модерний театр на рівень ліпших сучасних театрів світа. Шедевр Куліша **„Патетична соната"** (1930) була заборонена в Україні. Але в Московському Камерному театрі вона виставлялась від 19.12. 1931 по 24 березня 1932 р. і здобула Кулішеві славу найбільшого в СРСР драматурга.

За 10 років Куліш написав 14 п'єс і всі вони по черзі були заборонені. У 1956-57 дві з них „реабілітовано", а решту інших уважають там загубленими.

Микола Куліш належить до провідних мистців „Розстріляного Відродження" — поруч з Тичиною, Хвильовим, Довженком і Курбасом. Куліш міг творити тільки дуже короткий період 1926-33.

Драматург був франківським „цілим чоловіком". Усе в нього гармонізувало його життя, характер, доля його і твори.

Життєпис:

Народився Микола Куліш 6.12.1892 в селі Чаплина на Херсонщині. Батько, Гурій, був наймитом. Починаючи з 8-ого року життя, Миколі довелося терпіти злидні, живучи після смерти матері в сирітському будинку. Але, не зважаючи на всі обставини, хлопець кінчить сільську школу, вищу початкову школу та гімназію. Від 1905 року по 1922 живе у містечку Олешки над Дніпром і це дало йому змогу добре пізнати міщанське життя. Вже малим хлопчиною не оминав жодної бібліотеки і вже у 14 років розмовляв з дорослими про світову літературу, редаґував учнівський журнал, брав участь у драматичних виставах. У 1914 році вступив на історико-філософський факультет Одеського університету. Перша світова війна перешкодила йому закінчити університет. Він закінчив військову школу і бере участь у боях на Волині і в Галичині. З 1917 року поринув у громадську працю в Олешках, працюючи над культурним і державним відродженням нації. Це потім відтворив у драмі „Патетична соната". Його талант майстерно поєднував практицизм з поетичністю. Був головою „Просвіти", але одночасно і головою міської управи. За німецької влади був арештований, за Директорії українці його визволили. Він зорганізував „Перший Український Дніпровський Полк", який вславився в боях з денікінцями. В 1919 році відступає на північ разом з червоними.

Від 1922 року живе в Одесі, працює інспектором народньої освіти, закладаючи українські школи, пише український буквар. Був арештований, але товариші подбали про визволення. Стає навіть членом партії, але його швидко звідтам викинули. Будучи інспектором, багато їздив, був свідком страшного голоду у степовій Україні 1921 р. Від 1925 року живе у Харкові. Тут знайомиться з Тичиною, Курбасом. Пише свої перші три п'єси: „Так загинув Гуска", „Хулій Хуліна", „Зона", в яких виявився талант драматурга. У цьому часі Сталін оголосив наступ на М. Хвильового, на ВАПЛІТЕ, на українську культуру. Куліш. зрозумівши, що українізація — це лише закріплення рабського малоросійства, кинув всі свої сили на боротьбу проти політики Москви. Трьома своїми драмами „Народній Малахій", „Мина Мазайло" і „Патетична соната" — він показав блискучу духову перемогу над **„російським світовим поліцаєм".**

„Народній Малахій" виставлений „Березолем" розкрив глибокі рани пограбованого життя і відродження. Провінційний поштовий урядник Малахій Стаканчик спочатку запалений комуніст, побачивши справжній соціялізм, збоже-

волів від контрасту між цією „голубою даллю" і радянською дійсністю. Стаканчик кида родину, несе в столицю УРСР проєкт „негайної реформи людини", бо вона не знайшла ні соціялізму, ні самостійности. До Малахія було трудно пришити контрреволюцію, бо ж він фанатичний комуніст ленінець і прихильник Москви. Але він стару селянку Агапію, що все життя шукає і питає шляху до Гробу Господнього в Єрусалим, цей новітній Дон-Кіхот спрямовує до „Ленінського мавзолею, до Москви. Він навіть свою улюблену доню Лубоньку допровадив до проституції і самогубства. Малахій лишає її та йде шукати „голубої мрії", соціялізму на землі.

Вистава „Народнього Малахія" була потрясаюча для глядачів. Драматург вміє поєднати трагічне з комічним, з особливою для Куліша відвагою він заговорив про трагім життя в СССР. Три рази заставляли поправляти „Народнього Малахія", але п'єса не могла достосуватись до вимог режиму. В 1930 році її заборонили.

„Мина Мазайло" — клясичний зразок політичної комедії. Кожний персонаж має свою особливу мову. Кулішеве слово раз-ураз обривається мов бомба, зрушуючи на залі регіт. Типи схоплені, немов маски старого вертепного українського театру. Тут виявив себе Куліш майстром **гротеску і пародії.**

Ціле щастя, що М. Хвильовий надрукував „Мину Мазайло" та „Народнього Малахія", бо були б ці твори пропали. На диспуті про драматургію, що її організувала партія, щоб змусити Куліша скапітулювати і писати про партію, Хвильовий і Куліш сказали, що мистець не може поступатися ні перед якою силою. Після цього вже ні одна п'єса М. Куліша не бачила сцени. Та за те у Москві виставлялись п'єси Вулґакова, в яких висловлювалась любов до давніх царських законів і порядку.

У відповідь на „Дні Турбініних" цього Вулґакова Куліш написав „Патетичну сонату", темою якої є події української революції 1917-19 рр. Побудована вона на супроводі сонати Бетовена. Ця п'єса своєю мовою і ритмом доведена **до кришталної музики та до гострого блиску шаблі.** Персонажі п'єси: Марина, її батько Ступай-Ступаненко, Ілько Юга, Лука, Пероцький. Марина — це патріотка України, її батько — старша українська ґенерація, Ілько Юга — молодша, Лука — більшовик, Пероцький, його сини і офіцери Андре і Жорж — це білогвардійці. Всіх їх Куліш умістив немов у вертепній скринці. Марина — уосіблення українського національного відродження, в ній закоханий Ілько Юга, його товариш Лука — більшовик. Ілько проповідує відновлення світу через любов, а Марина його поправляє — переможуть тільки ті, що готові піти на смерть.

Добрий, наївний і смішний батько Марини. Він уже І Універсал зустрічає як радісний великодній дзвін, йому навіть радянська Україна нехай буде, аби українська вона була. Ступай і Юга — це ніби продовження Малахія. Марина поєднує у собі усе добро Ступая і Юги, але вона відкидає нереальність, роздвоєність і безпомічність їхню у зустрічі із смертельним ворогом. Російському монархістові Пероцькому страшні — не комунізм, не кляси, але Україна. Росія перестоїть усі революції. Його вразило найбільше те, що український в'язень у тюрмі весь час молився по-українському. Марина надхненниця цілої доби, вона відчуває і терпить за цілі покоління, а під іменем Чайки належить до таємної організації, вона певна перемоги того почуття, що билось у серцях вояків над Жовтими Водами.

„Патетична соната" була заборонена в Україні, але йшла довго у Москві і стала відомою в інших країнах. Фрідріх Вольф, побачивши її в Москві, переклав на німецьку мову. Він писав, що „Патетична соната" найбільша українська драматична поезія у світовій літературі, може бути порівняна до драматичних поем „Фавст" і „Пергінт".

Під час голоду в 1932 Куліш їздив по селах бачив трагедію селян. Переживав її дуже болюче. Коли в 1933 р. Хвильовий поповнив самогубство, Куліш всю ніч стояв біля мертвого побратима.

Після написання „Маклени Граса", п'єсу заборонено, „Березіль" зліквідовано, заслано і драматурга на 10 років на Соловки. Його родину — дружину та двоє дітей викинули з помешкання. 1937 року Куліша вивезено, правдоподібно на розстріл.

Куліш створив необарокову драму, а в ній поєднав традицію українського вертепу, скарби драм Лесі Українки, увів елемент світової драми Льопе де Вега, Сервантеса, Шекспіра. З цього він створив свій власний стиль, що є українським світом, духом, і найглибшим виразником традицій. Він дає тут українські суперечности — добро і зло та виводить крізь вершини мистецтва красу людства і вічности.

Три драми М. Куліша вивезені на еміґрацію. Їх видала Українська Вільна Академія Наук у Нью-Йорку, 1955.

О. Лукомська

НАПРЯМНІ РІДНОШКІЛЛЯ

Примітка редакції: Союз Українок Канади завжди виявляв найбільше зрозуміння для рідних шкіл, піддержував їх морально і фінансово. Навчання української мови увійшло в програму діяльности організації. „Напрямні рідношкілля" це доповідь пані Ольги Лукомської, яку вона виголосила на Ювілейнім З'їзді Союзу Українок в Саскатуні. Пані О. Лукомська, членка центральної управи Союзу, довголітня учителька рідних шкіл і голова Ради Української Школи Західньої Епархії.

Говорити про напрямні рідношкілля неможливо без згадки про початки організування рідних українських шкіл, що існували від перших днів організування С.У.К.

Членки С.У.К. свідомі важливості Рідних шкіл, особливу увагу звернули на цю інституцію по цілій Канаді.

У Рідних школах діти навчалися української грамоти, а також цінити своє, дороге, рідне тут, в країні нашого поселення. Жива праця учителів причинилася до розвитку Рідних шкіл, але не у всіх місцевостях, тому що у ці часи тяжко було дістати для всіх шкіл відповідного вчителя. Діти часто знеохочувались і переставали ходити до школи. Були й несвідомі родичі, які думали, що навчати дитину двох мов є шкідливим і тому не посилали своїх дітей на науку до Рідної школи.

Союз Українок задумується над цею проблемою й прийшов до висновку, що треба навчати дітей дома. Мати стала учителькою рідної мови й сторожем культурних надбань українського народу.

У 1938-му році, на Провінційному З'їзді, у Манітобі, обговорено конечність видання читанки для наших українських дітей в Канаді. Виданням читанки зацікавилася управа С.У.С. і на спільних нарадах, у місяці березні 1940-го року, рішено видати читанку спільно з С.У.К. Це була читанка „МАРУСЯ", що її автором був Ілля Кириляк.

У 1940-му році заходами СУС оформилась Централя Української Школи, що перебрала справу читанки. Читанка „МАРУСЯ" вийшла друком 1947-го року.

У 1948-му році, коли п. Н. Когуська об'їжджала Альберту й Британську Колюмбію, побачила невідрадний стан українських шкіл. Треба було подумати, що робити для покращання існування українських шкіл. Рішено, що там, де не було школи, організувати учнівські гуртки й навчати української мови.

У 1950-му році Централю Рідних Шкіл перенесено до Вінніпеґу й названо „Рада Української Школи", скорочено Р.У.Ш., 1960 року. Консисторія Української Прав. Церкви в Канаді перебрала РУШ від Союзу Українців Самостійників. При єпархіях існують єпархіяльні Р.У.Ш., що співпрацюють зі школами в єпархії.

По другій світовій війні, з приїздом нової еміґрації, рідні школи підсилилися новими учителями, що вийшло на користь українським школам.

Почали організувати „Дитячі Садки", школи, де не було, курси українознавства, курси української мови на університетах. Здавалось, що вся молодь полине на ці курси, але так воно не було. За студентами треба було шукати й просити, щоб записувались, бо коли не буде відповідного числа учнів курси закриють й невідомо чи буде друга нагода організувати такі курси.

Сьогодні, Богу дякувати, на численних університетах Канади викладається українська мова. Треба, щоб наша українська спільнота зрозуміла цю золоту нагоду й використала її належно.

В Альберті, для української мови, створилися дуже вигідні умовини. Чотири роки тому. уряд Альберти дозволив на двомовні кляси в державних школах. У цій справі, багато труду положили українські організації та компетентні особи. Батьківський комітет повів сильну кампанію за придбанням потрібного числа учнів. Українські організації піддержали цю важливу справу морально й матеріяльно й двомовна програма вдержалася до сьогодні. Підсумки показали надзвичайно добрі висліди. Цей досвід показує, що навчати дитину двох і більше мов є дуже корисним. Дитина почуває себе рівноправною з іншими дітьми, певна себе й горда свого походження.

Виникнуло питання, який вплив мала двомовна програма у державних школах на Рідні Школи? Завважено, що число учнів до першої кляси Рід. школи зменшилося, на половину. Буває, що учні двомовних кляс приходять на науку в суботу до рідної школи.

Державні двомовні кляси мають нові підручники. Книжки добре опрацьовані методично

й мовно, ілюстровані, гарні зверхнім виглядом. Рідні школи можуть уживати ці підручники.

Державні дотації від уряду є великою поміччю для Рідних шкіл.

„Куди повинно прямувати Рідношкілля?"

Рідні школи мають завдання навчити дитину української мови й культури. У дітях треба систематично, наполегливо й пляново розвивати любов і заінтересування до культури наших батьків, до історії України й географії до Рідної Церкви та рідних, українських традицій. Цього повинні дотримуватись учителі Рідних шкіл і автори шкільних українських підручників.

Рідні школи мають навчити дитину української мови разом з українською культурою. Щоби це осягнути треба доброго вчителя мови, історії, географії, культури й цікавитися українським життям взагалі Добрий учитель буде навчати методою, що пов'яже науку мови з наукою культури українського народу.

Вчитель, що не визнає жадної методи й планів науки, це людина, що йде із зав'язаними очима в незнане.

До навчання української мови є багато підручників, але на жаль немає відповідних підручників до навчання історії, географії, щоб були написані відповідно до знання мови. Підручники географії та історії коли будуть написані приступно й цікаво, заохотять учня до студій про Україну, а з тим буде формуватися в дитини українська душа.

Найважнішим чинником у вихованні дитини є дім-родина. Це не заперечний факт, про який говорилося, говориться і буде говоритися. Поглянувши на родини української спільноти, бачимо великі різниці. Найкраще маються діти родин, де рідна мова й культура практикується. Родини, що частинно загубили культурні надбання, своїх батьків-українців, є в стадії відновлення того, що занедбане, коли до цього є бажання!

Є ще одна група людей, що їхнє походження українське, але в них не має заінтересування до вивчення української мови й культури. Їхні діти не ходять до української школи, а українська справа в Канаді їм байдужа. Однак Рідні школи мають відкрити двері і для них.

Найкращою нагодою для дитини є коли може навчатися української мови в державних школах; друге, учащати до Рідної школи, а остаточно, навчатися приватно.

На фармах чи малих містечках, де немає української школи треба організувати малі гуртки дітей і так навчати. Також, добре є організувати транспортацію дітей до найближчої української школи. Як часто їдемо багато миль на весілля, возимо дітей на лекції танців і музики, то чому не возити на українську мову.

Відділи Союзу Українок мусять справу Рідних шкіл поставити на перше місце серед своїх організаційних справ.

Започатковуючи друге 50-ліття Союзу Українок Канади, маємо завдання організувати Рідні школи по всіх відділах, без огляду на скількість дітей.

Пані Наталію Базюк — Едмонтон, друзі і родина вшанували її з днем уродин. Опис товариської зустрічі був поміщений в ч. 5 на стор. 26.

Ваша дитина й телевізія

Родичі нас завжди питають, „Чим можемо ми помогти дітям в школі„ каже Даглес Бар, голова торонтонської шкільної ради. Його відповідь „Кладіть їх скоро спати, годуйте їх добре й меншіть число телевізійних годин". Проблема вже стала серйозна. „Часто діти в першій чи третій клясах йдуть спати по одинадцятій. Чується, як вони розмовляють про програми, які повинні б бути для дорослих, тому, що вони грають пізно вночі", каже Лорн Бравн, директор Громадської публичної школи Кензингтон. Маріон Брін, учителька при школі Кензінгтон виявила стурбування, тому що коли діти змучені вони не можуть добре вчитися „Я думаю, що більшість родичів просто на це не звертає уваги. Це не тому, що їм не залежить. Декотрі родичі вертаються з праці в 7:00 вечора і тоді їм не хочеться висилюватися. Але ми просимо, щоб родичі ставили дітей спати". „К.С."

Ірина Шох

У ЖАХЛИВУ РІЧНИЦЮ

Сорок п'ять літ тому Сталін та Комуністична Партія знищила біля сім мільйонів мирного, хліборобського населення України. Злочин, якого не записано в новітній історії — факт безмежного безправства, жорстокости й лицемір'я, доконаного ніби для добра людства.

За що було уморено людей, які не були винні в нічому іншому, тільки у тому, що були вони хліборобами й достарчали державі хліб — годували себе та годували інших своєю мозольною працею? Та, злочин їх був той, що вони були українськими селянами, а в українського селянина був усе приватницький дух й щоб зломити цей дух й прийняти колхоз, треба було знищити хлібороба разом з малими дітьми. Плян заготовки зерна для держави був у такому розмірові, що хлібороб не міг виконати його за десять років, а не за один. Тоді був виданий наказ — не здав зерна по пляну — то забрати усе зерно у хлібороба. Й обшукували кожний двір, щупали зерно, наче б це не хліб, а бомби, кулемети. Землю всю зрили багнетами, всі підлоги зривали, в городах копали. І вдень і вночі вози скрипіли, курява над землею висіла, як вивозили зерно до району, а елеваторів не було, сипали все на землю, а довкола сторожа ходить. Зерно від дощу намокло, горіти стало, бо не було брезенту в совєтської влади мужицький хліб накривати.

І не стало хліба в селянській хаті. Спочатку з'їли картоплю, без хліба вона скоро пішла, потім різали худобу, курей, ні ковтка молока, ні яйця, а на весну пішов загальний мор по селі. Спершу діти, старі, а потім середняки. На початку закопували тіла, потім не стали. Так мертві валялися на вулицях, по дворах, по хатах. Тихо стало. Умерло село.

**
*

Совєтський письменник Василій Ґросман написав роман „Все тече", який був виданий за границею у 1964 р. вже по його смерти, де описаний голод в Україні і це оповідання взяте з тієї книжки.

„І ТАК ВОНО БУЛО"

Голос у Василя Карпенка був тихий, рухи не швидкі. Коли засватували його з Ганною, вона закривала карі очі й відповідала ледве чутно.

А після весілля вони зовсім засоромилися; він шестидесятилітній чоловік, якого сусідні діти кликали „діду", засоромився від того, що вже був шпакуватий, лисий, поморщений, женився на молодій дівчині, щасливий своїм коханням дивлячись на неї шепотів: „голубко моя... серденько моє".

Колись їй, дівчинці, уявлявся майбутній дружина, що він кращий музика на селі й пише сердешні вірші, як Тарас Шевченко. Одначе її добряче серце розуміло силу любови до неї, цієї безталанної, бідної, завжди живщої не для себе, старшої людини. А він розумів її молоді мрії, — що ось прийде молодий, сільський лицар та й забере її з тісної хати вітчима... А прийшов за нею він, у старих чоботях, із здоровенними селянськими, чорними руками, винуватого покашлюючи і ось він дивиться на неї побожно, з щастям, провиною, горем. І вона чується винна перед ним, спокійна та мовчазна.

І син у них є, Грицько, народився тихенький, ніколи не заплаче й мати після родів схожа на маленьку худеньку дівчинку, деколи вночі підходила до колиски та бачила, що хлопчина лежить з відкритими очима казала:

— Та ти хоч заплач трішечки, Грицьку, чому ти все мовчиш та мовчиш.

Навіть у хаті чоловік з жінкою розмовляли в півголоса, навіть сусіди дивувалися:

— Та чого це ви так тихо балакаєте?

І дивно — вона молода жінка й він літний, негарний селянин, були дуже схожі до себе своїми добрими серцями, своєю несміливістю.

Працювали вони не вгаваючи й навіть не наважувалися відмовитися від праці, коли їх бригадір несправедливо гнав не в їхню чергу на поле.

Одного разу, Василь на розпорядження колхозної конюшні поїхав до міста з головою колгоспу до райцентру, та коли голова залагоджував свої справи, він прив'язав свої коні до стовпа й зайшов до раймагу та купив жінці гостинця — маківничків, цукорків, сухих овочів, горішків — всього по трішки, по сто п'ятдесят грамів. Коли він увійшов до хати й розв'язав біленьку хустку, жінка радісно сплеснула по дитячому руками, скрикнула: „Ой мамо!" Й Василь засоромившись вийшов у сіни, щоб вона не побачила його радісних, закроплених слізьми очей.

Вона йому на Різдво вишила сорочку й так ніколи не дізналася, що Василь Карпенко тієї

ночі зовсім не спав, підходив босими ногами до скрині, на котрій лежала сорочка, гладив її долонями, намацував простенький вишитий хрестиками взір. Коли віз жінку з породової лічниці, вона тримала дитину на руках, а йому здавалося, що як би він прожив навіть тисячу років, то він не забуде того дня.

Деколи, йому ставало моторошно — чи то справді можливо, що в його житті сталося таке щастя, чи то можливо от так прокинутися серед ночі й прислуховуватися, як диха його жінка та його синок.

От так воно було. Він ішов з праці до дому й бачив пелюшку, що сушилась на плоті й дим ішов з комина. Він дивився на жінку — вона нахилилася над колискою, ставить тарілку борщу й посміхається, а він оглядає її руки, її волося, що вибилося з під хустки, він слухає, що вона розповідає про немовлятко, про сусідську вівцю. Деколи, вона виходила в сіни й йому ставало нудно, він навіть тужив за нею й очікував її, а коли вона верталася, він радів й вона зустрічаючи його очі тихо зі смутком усміхалася до нього.

Василь Карпенко помер першим, випередив на два дні маленького Грицька. Він віддавав майже всі крихти їжі жінці й маленькому й тому помер скоріше від них. Можливо, на світі не було ніякої більшої самопожертви від тієї, що він виявив й не було більшого болю від того, що він пережив, коли дивився на свою жінку спухлу зі смертельною набряклістю й умираючого синка.

Ані жалю, ані гніву до величезного й безтямного злочину, який творила держава й Сталін він не відчував до останньої своєї хвилини. Він навіть не питався: „За що? За що йому та його жінці, спокійним роботящим й тихому хлопчикові була призначена — голодова смерть, мука?"

Перезимували шкелети в спорохнявілім шматтю разом — чоловік, молода жінка, їх малесенький синок — біло усміхалися, не розлучені після смерти.

А потім, вже весною, коли прилетіли шпаки, зайшов у хату закривши рота й носа хусткою, відпоручник земельного відділу, поглянув на нафтову лямпу без шкла, образок, скриню, холодні горщики, ліжко й сказав:

— „Тут двоє й мале".

Бриґадір стояв на святім порозі любови й лагідности, притакнув, зробив замітку на шматку паперу. Відпоручник вийшов з хати на повітря, подивився на білі хати, на зелені садки, сказав:

— Після того, як попрячете трупи, відбудовувати цю розвалину немає пощо.

(З російського переклала **Ірина Шох**)

АМЕРИКАНСЬКІ І БРИТІЙСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ-ФАНТАСТИ В ОБОРОНІ РУДЕНКА І БЕРДНИКА

Вашінґтон-Лондон (УІС „Смолоскип"). Американський „Бюлетень Письменників Наукової Фантастики Америки" (рік 12, ч. 4. стор. 20) опублікував відкритий лист О. Бердника і М. Руденка до ПЕН Клюбу з 5 січня 1977 р. в справі переслідування фантастики в Україні і СССР. Лист попереджений вступною заміткою Браяна В. Алдіс-а, Голови Комітету адміністрації Т-ва Авторів. В замітці пишеться: „Як ви бачите, долучений лист подає багато доказів про переслідування наукової фантастики в Совєтському Союзі і зокрема українця Олеся Бердника... Я думаю, що члени Т-ва Письменників Наукової Фантастики Америки повинні зрозуміти, що не лише репресії мають місце в менш упревільйованих країнах, як Америка, але також, що література в загальному і наукова фантастика є серйозно сприймувані зокрема в тих країнах де свобода є найбільш загрожена". До коментаря Редакція „Бюлетеня" додала побажання, щоби ті письменники, які зворушені листом О. Бердника і М. Руденка писали у цій справі до „Смолоскипу".

Цей самий лист опублікував „Журнал Британської Асоціяції Фантастики" — „Вектор" (ч. 84, за листопад-грудень 1977 р.). Лист Руденка і Бердника передав журналові британський письменник-фантаст Філь Стефенсен Пайн, додаючи до нього обширну замітку, в якій між іншим говориться: „Я є вдячний Комітетові, який погодився опублікувати цей лист у „Векторі" і я заохочую провести дискусії у цих специфічних справах".

У відповідь на лист Руденка і Бердника, американський письменник-фантаст Ґреґ Бир з Каліфорнії в своїому обширному листі до „Смолоскипа" між іншим пише: „Тому, що я є письменником наукової фантастики, я зокрема співчуваю М. Руденкові і Олесеві Бердникові... Наукова фантастика є найбільш прогресивною літературою нашого часу. Її візії допомагають людині почуватися вільною і ліпшою".

ДІТИ

З нагоди Міжнароднього Року Дитини від авторки спеціяльно для „Променя".

Двойко їх. Ось вони: старшенький братик і меншенька сестричка. Такі вони смішні і повні дитячої щирости і довір'я. Довго разом десь в куточку змовницькі, таємничо про щось радились, а тоді прибігли до мами: — „Мамо, дайте нам торбинки — ми підемо вдвох в мандри навколо світу!"...

І ось ідуть. Двойко. В курточках-дощовичках, капюшончики на голівках і клуночки. Мама дала. Ідуть. Малий обняв сестричку за шию — в чомусь переконує її. Дівча слухає уважно, скептично, реакції не виявляє. Серденько, мабуть, таки неспокійне: — Мама лишилась в хаті сама, а вони ось надумались — мандрувати „навколо світу"! А який же ж він цей світ? Що це таке? Дитяча уява-фантазія сягає в безмежжя, дорослим її не збагнути. В цих підсвідомих прагненнях — чи не криється майбутнє покликання ось цієї ще маленької Людини? Це вони вдалися в свого дядька. Бо ж — давно — ще в Німеччині, скоро після закінчення II Світової війни — як він був ось такого ж віку — бавився, бавився в садочку, а тоді раптом нічого, нікому не сказавши, заклав руки за спину (ще ледве і закласти міг) і... пішов у світ! Поки кинулись, що нема сина у садочку, хвилюванням, здогадам, розшукам здавалось не буде кінця. Коли це раптом по обіді листоноша привіз на своїому колі. Зустрів його геть далеко, біля коней. Оце ж тепер і сестрини дітлахи — вирушили.

Ідуть. І клуночки в руках. Гарно! Вулички знайомі. Невеличкі, далекі від центру міста. Сміється сонечко їм назустріч. Свіжо-зелені, з яскраво-жовтими голівками кульбаби, травники біля привітних весняних будиночків, мерехтлива тінь із сонячними зайчиками на хіднику — молоде жовтаво-зелене листя дерев — все це наповняє бажанням чогось надзвичайного. Настроює на мрії, на бажання щось досягти. Цікаво і радісно побачити щось незнане, тим часом ще уявне, але щось що так кличе... Такі вони йдуть зворушливі — маленькі братик і сестричка. Заклопотані і трохи збентежені. Бо ж йдуть вони сьогодні зовсім по новому — цілком самі, немов дорослі, навіть „Цигана" великого татового вовчура з ними нема. Ідуть не просто так — на прогульку, — а в мандри навколо світу! І мама дала їм клуночки і дозволила йти!...

А онде вже і парк! Це ще все своє, знане. Скільки разів бували з мамою і татом в цьому парку. Бігали. Бавились мячем. Заважали мамі і татові змагатись у відбиванку. Вулички переходять обережно — братик бере тоді турботливо сестричку за ручку. Навколо нема нікого і зовсім не страшно. З зоопарку чути галас різного птаства: качок, гусей, ще якихось там. — „Підемо погодуємо їх? Кинемо їм трохи хліба!" — „Ні, я не хочу. Ходімо он туди на горбок".

Це ж як чудесно йти ось так зі старшим братиком весняного, запашного ранку „навколо світу". Сонячні зайчики — повно їх, радісних, рухливих — скачуть на доріжках, по їхніх спинах. Пташки наввипередки виспівують. Гарно! Малі щирі серденята пригорщами вбирають в себе красу природи.

Вже трохи втомлені, несподівано опинились десь в зовсім незнайомому місці. Парку вже десь не стало — лишився позаду. А вони раптом опинились на кінці горбочка — доріжка перейшла у вуличку, яка почала спускатись в долину. З одного її боку з'явились знов будиночки, якісь незнайомі, ніби насуплені. А ген там вдолині — велике місто. Вони зупинились вражені, майже в розпачі, не знаючи що ж робити далі. Оце оте „навколо світу"? Оце воно таке! — „Остапко, а мама в хаті! Я хочу до мами! „Великі карі очі стали круглими і ще більшими. В них вже не видно було прихованої таємниці, задористої певности, тремтіла в них нотка тривоги.

Братик розгубився. Відвага і певність десь причаїлись, а лишилось — в долоні маленька, довірлива ручка сестрички і її великі, круглі карі оченята, в яких світилось одне, єдине слово — мама. Вони не знали що робити. Хвилинку стояли з тугою дивлячись в долину на велике місто. Нарешті хлопчина, випустивши маленьку ручку, крутнувся, почав оглядатись навколо. В ньому прокинулось, мабуть, підсвідомо почуття відповідальности за свою молодшу сестричку, шукав виходу з непередбаченої перешкоди — і... раптом — „Мамо!" — забувши про все на світі, відчуваючи лише всеохоплюючу радість і почуття повної безпеки кинувся назустріч мамі й таткові, які весело сміючись їхали по доріжці в парку на роверах. Дівча і собі, забувши все тужливе почуття самітности і безпорадности, вся вщерть охоплена бурхливою радістю кинулось до батьків. „Остапко! А я казала, що мама в хаті! А мама — ось тут, з нами!"...

Н.Л.М.

Джон Г. Меке

ПРОЩАННЯ

Вона спала тринадцять годин, повна смертельної втоми, знеможена сном, в якім немає ні снів ні свідомости . . . Це була перша спокійна ніч після довгих тижнів. Найперше ця страшна, гноблива недуга, опісля повільна горесна смерть, а накінець ті три дні зовнішньої та душевної заверюхи, яка ішла за нею і в глиб снів її ночей і проганяла від неї сон так, як проганяли її сон досіль його стони.

Аж тоді, коли над ним замкнувся гріб, коли похоронні гості попрощались з нею і вона осталась з втомленою, як і сама, службою, самотня у великому, тихому домі, — почула тоді, як дуже треба було її спочити, і вона поклалася, щоб спати тринадцять годин.

Після пробудження вона вперше від довшого часу почула в собі свідомість повної сили і волі, яка все знаменувала її найглибше єство. Тепер вона, правда, соромилася її. Свідомість сили являлося їй неумістною в хвилині, в якій — як здавалося — її душа ще цілком потопала в глибинах жалю. Та проте вона ніяк не могла її збутися, і їй не оставалось ніщо інше, тільки знову взяти в руки віжки — власного життя та звикати якслід до нової завданої ним ролі: до ролі вдови по славному чоловікові. Адже ця роль не могла мабуть, бути тяжча від тієї, яку вона грала досі: ролі його дружини.

Після сніданку та обговоривши зі старим слугою перші кроки, які мали знову привернути колишній взірцевий лад в господарстві її дому, вона вперше після смерти чоловіка переступила поріг його робітні. В ній відчинено вікна, крізь які вливалося чисте світло тихого осіннього ранку. Все тут було ще так, як тоді, в останнє, коли його сюди принесли, а він в останній раз поклався, щоб більше не встати: три дні перед смертю. Того пополудня він ще сам отвирав листи з останнього тижня, і лежали ще з того часу на робітнім столі часописи так, як їх поклала його втомлена рука. А все те, що опісля, за час його недуги і смерти, приносив листонош, — поскладав слуга в другому куті, і тут воно собі лежало, накопичене і нерозкриване — цілий верх всяких листів та часописів.

Не хвилюючися, отворила вона посилки одну за одною, кладучи кожну окремо: з'окрема приватні листи та часописи, а окремо ділові письма різного рода і різної ваги, — відблиск справ, які спершу пливуть рівно з життям, опісля ще якийсь час хвилюють самі далі, а вкінці цілком губляться, іноді в один час із пам'яттю про покійного, а іноді ще скоріш.

І як вона читала ті листи до її чоловіка — листи двох або трьох його ближчих приятелів, які довідувалися про стан його хвороби та висказували надію на скоре подужання, а далі лист одного гарячого поклонника великого художника, сливе такого ж змісту, — приходило їй невпинно на думку, як мало вона знала про найглибше життя її подруга: ось ні про одного з цих друзів його не відала вона, — і ніколи мабуть не було в нього охоти показати їй одного із таких листів, яких в нього мусіло мабуть бути дуже багато. А тепер вже тільки останні краплі наповненої колись вщерть чаші слави протікали припадково скрізь її руки . . .

В ці думки затоплена, вона розпечатала найближчий з ряду лист. Вона перечитала його, та спершу не розібрала гаразд, опісля читала ще раз, і вкінці стала його розуміти.

— „Я довідуюся з часописів, що ти хворий, з-за чого вперше після тридцятип'яти літ ломлю слово, що його я дала сама собі. Бо я пишу до Тебе: ще раз після так довгого часу і востаннє.

Хто я? Пригадай собі, кого ти кохав тому тридцятьпять літ, а будеш знати.

А чому я до Тебе пишу? О — заспокійся: тільки на те, щоб ще один раз засяяв на твоїх устах усміх, усміх спомину про щастя, якого ти так само не забув як і я, — та чи не останній твій усміх? Ось чому й пишу до Тебе.

Бо нехай Ти тепер й не знать як великий та багатий і нехай й не знать як далеко тепер від Тебе все, що зветься радістю та печаллю життя, — то преціньнемає, думаю, в твойому покою так багацько сонця, щоб не можна було засяяти там ще одному промінчикові та в останнє попестити твого чола.

Але Ти може тому, що славний і багатий, — самотній і самодинокий, хоч може окружений людьми? Коли так, то бажаю собі, щоб той один промінь наповнив весь твій покій світлом і теплом: теплом спомину про свою першу любов, яка хоч не найглибша, то певно була найщасливіша і найбільш безжурна, а про яку не знав ніхто крім тебе й мене.

Дякую Тобі, мій друже, за щастя, сотворене мені тобою, і згадуване мною так, як слід згадувати найдорожчий клейнод цього життя: крізь обожування. А те, що мені прийшлося перетерпіти з-за цього щастя, я забула давно, і тому ще раз кажу тобі сьогодні з глибин вдячної душі: дякую Тобі!

Прощай, мій друже! Але хіба Ти не бачиш нас ще раз такими, якими ми були тоді? Білий домок і рожі при ньому, та стежечка повз ставка, якою нам так гарно ступалося? Хіба не згадуєш собі наших перших цілунків та слів, що тоді ми собі шептали?

О — Ти згадуєш певно! І так, як я на одну хвилину забула, що ці дні вже давно, дуже давно перегомоніли, так зробити повинен і Ти, — а певно тоді в хвилину, коли Твоя рука лист цей пімне і спалить в полумені свічки, — Ти усміхнешся, чого я так дуже бажаю!

Прощай, мій друже! Прощай, коханий моєї молодости!..."

Коли читаючи скінчила, вона довго ще гляділа на стрічки, писані старечою, вже тремтячою рукою та з глибин ще молодого серця. Та не розбудилось в ній жодне співчування, тільки огірчення та щось мов ненависть проти цієї старої романтичної жінки. Та як вона встала і, шматуючи цей лист ходила з одного кута покою в другий, — то на її студеному лиці замість ненависти явився швидко висказ радости:

Негарної, злої радости з-за того, що хоч тим останнім щастям він не врадувався.

СУЧАСНА ДОБА І ЗАНЕПАД КУЛЬТУРИ

Доба в якій нам довелось жити і виховувати своїх дітей, перейде до історії, як доба культурного занепаду і деґенерації людської духовости.

Період після другої світової війни, позначився великим поступом в техніці і технології, але позначився також великим занепадом духової культури людства. Европейські народи, залишили все і завзято відбудовували, зруйновані війною, свої міста і села, коли в той самий час в ЗСА і Канаді швидко ріс економічний „бум", а в зв'язку з тим матеріяльний добробут.

Люди, на цьому континенті, по довгих роках економічних криз, кинулись здобувати багатства в зв'язку з чим не ставало часу на якусь культурно-освітню чи виховну працю для себе і своїх дітей.

Люди ЗСА і Канади з накопиченням матеріяльних багатств, витворювали порожнечу в ідейній, духовій і культурній ділянці людського життя.

В тих обставинах виростала молодь, якій батьки забезпечували всі матеріяльні блага, крім духовости, найважнішого чинника в розвитку молодої душі. Молодь опинилася в положенні розкішного і безжурного життя, але в ідейній і духовій порожнечі.

Сили комуністично анархистичні, повели наступ на безборонну в ідейному відношенні молодь. Така молодь стала найкращим полем для тих ворожих людству сил, бо вона легко піддавалась моральному розкладові.

Перше, що ті сили зробили, то протиставили молодь проти своїх батьків, яка відкинула всі культурні здобутки своїх батьків і попередніх генерацій. Застосовано революційні методи боротьби проти, так званого, „естаблішменту" включно з університетами і середніми школами.

Тоді коли революційна боротьба, звичайно, має якісь позитивні і прогресивні заложення, то революційна боротьба дітей проти своїх батьків і проти „естаблішменту" була наскрізь реакційною і ретроградною.

Кинуто клич, „геть з культурою!" як рівнож і проти культурного вигляду людини. Це тому, що всяка культура, в повному значенні того слова як рівнож чепурний і культурний вигляд людини, вимагає певних зусиль.

Рішили повернути молодь до примітивізму, до печерної доби. На вулицях появилпсь табуни заросліх, кудлатих, брудних і обдертих людоподібних криатур. Ті криатури почали на університетах палити бібліотеки, демолювати будинки і різні машини, які були куплені за гроші з податків їхніх батьків, для науки своїх дітей.

Почали ті криатури ставити також вимоги перед керівництвом університетів, про допущення їх до керівництва, а також щоб вони мали право назначати професорів і давати професорам вказівки що і як вони мають вчити тих криатур.

Пропаговалось уживання різних наркотиків, які нищили здоровий глузд і здоров'я тієї молоді.

Цікаво, що і на університетах появились людоподібні криатури в ролі професорів, які

власне і керували тією ретроградною революцією.

Під натиском тієї революції, почали щораз більше появлятись і на телевізії оті кудлаті, обдерті і брудні „артисти" з своїми примітивними і дикими співами та дикими танцями. Поволі ота примітивна культура запозичена в дикунів африканських пущ опанувала телевізію, а справжню культуру вигнано геть. Ще й сьогодні ви побачите на телевізії, так званого „співака-артиста" на телевізії вбраного в брудний комбінезон, в якому то виді, колись в Европі, такого типа не впустили б до ресторану між людей. Сьогодні він репрезентує американську чи канадійську „культуру", виступаючи в такому виді на телевізії?! Ви вже не почуєте і не побачите справжньої культури і мистецтва на телевізії. Ви завсіди бачите кудлатих і брудних та обдертих „артистів" з їхніми дикими не співами, але криками дикунів з африканських пущ, та дикими танцями. Коли такий „артист" щось співає, чи точніше дико кричить, то обов'язково мусить скакати і божевільно трястись.

Нічого дивного, що в тій американсько-канадійській сучасній культурі перед ведуть негри як культуртрегери з африканських пущ. Кожний білий „співак" хоче обов'язково наслідувати якогось негра, як носія сучасної культури і мистецтва в ЗСА і Канаді. Цікаво, що за так короткий час, навіть старші люди в ЗСА і Канаді, затратили вже смак справжньої культури, справжньої пісні і справжнього мистецтва. Вони ж, старші оплескують щедро отих диких „артистів" з їхніми жахливими дикими криками.

Дурійка тієї революції вже в основному проминула, але вона залишила свої сліди примітивної африканської культури.

Те інтуітивно-екстазне розуміння життя і всесвіту новою ґенерацією цієї доби, має також вплив на церковно-релігійне вірування тієї ґенерації.

Виходить, що печерна культура з африканських пущ не могла задовільнити духового голоду і заповнити духову порожнечу. Заперечуючи „естаблішмент" та молодь заперечила Церкви і вірування своїх батьків. Кинутий клич модерним теологам „Бог мертвий", не розв'язав проблеми духової порожнечі молоді. Знову ж такі та молодь звернулась до джерел своєї культури, до африканських дикунів. Почались творитись нові вірування з примітивними екстазними Богопочитаннями, взятий від диких племен Африки. Появились на американському континенті різні, так звані пророки, з Малої Азії, які оголосили себе посланцями від Бога, коло яких почала гуртуватись ота молодь.

За дуже короткий час оті „пророки" потрапили організувати для себе багате і вигідне життя. Живуть вони в розкішних будинках і їздять найдорожчими автами. Зродилась навіть секта сатаністів, які визнають за свого Бога сатану. Цікаво, що всі новоповсталі секти, християнські і антихристиянські, мають майже однаковий спосіб свого Богопочитання.

Появилися оті примітивні реформатори і в нашій Церкві, хоч дуже в незначній мірі. Дехто старається перебільшити той рух в нашій Церкві, називаючи його навіть „феноменом". Називається той рух „харизмою". До того руху причалили деякі одиниці нашої молоді через свою духову порожнечу в національному відношенні і через національну несвідомість. Вони почувалися не дуже добре серед своїх братів і сестер, які розуміли істину, що наша Українська Православна Церква являється Церквою Українського Народу з своїми багатими традиціями, які тісно пов'язані з елементами українства.

До того руху непотрібно прив'язувати якоїсь спеціяльної уваги, бо він промине, як вже проминає ота дика дурійка в культурному відношенні.

Б. Чорнобай

Хроніка оборони українських в'язнів і репресованих

„МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ" ПРО СУД НАД М. РУДЕНКОМ І О. ТИХИМ

Лондон (УІС „Смолоскип"). Централя „Міжнародної Амнестії", осідок якої знаходиться в Лондоні, в своїому „Пресовому Листку" (рік VII, ч. 8) висловила своє потрясення, довідавшись про засуд М. Руденка і О. Тихого, керівника і члена київської Української Гельсінської Групи на найвищі міри покарання. Інформацію про суд над М. Руденком і О. Тихим „Пресовий Листок" опублікував на першій сторінці, подаючи їхні біографічні дані і такий коментар: „Міжнародна Амнестія була глибоко потрясена жорстокістю вироків для цих двох осіб, які виконували свої конституційні і громадянські права, спеціяльно у світлі зобов'язань Радянського Союзу в справі провізій людських прав (Гельсінського) Заключного Акту і саме в часі коли підготовляється порядок Нарад Конференції для розгляду цих справ (в Бельграді)".

Ми ділимось культурною спадщиною

Пані Анастазія Демитрак, була відзначена цього року, за її вклад у поширенню Української Великодної Традиції — Писання Писанок. Вона майже щороку дає лекції писання писанок під час курсів при Громаді Св. Софії в Монтреалі, і через кілька років давала лекції на Дитячій Оселі Св. Софії, у Ст. Теодор де Четртсі, Квебек. Рівнож щороку вона демонструє улюблене її мистецтво у великій монтреальській крамниці „Оґілвіс Департмент Стор", де ці демонстрації притягають зацікавлену публику подивитись на чудове українське рукоділля. У цій крамниці, окрім писанок, пані Демитрак, разом із пані Д. Слободян, та з іншими писанчарками, які їй час від часу допомагають, приготовляють виставку гарних українських експонатів, які вони розложують у шклянних ґабльотках і своєю красою приваблюють переходячих відвідувачів.

Цього року, у Великодний Тиждень, комітет зв'язків, при крамниці „Оґілвіс", запросив репортерів з англійської та французької преси на приняття, щоб відмітити 25 років показу українських писанок у „Оґілвіс". Одна й друга преси, дуже гарно відгукнулись, і з нагоди цієї річниці, помістили фотографію і статтю про пані Демитрак, про українські Великодні традиції, та про леґенди писанок.

Пані Анастазія Демитрак, бувша голова і довголітня членка відділу Союзу Українок Канади, „Доньки України", Монтреал, — рівнож була довголітньою головою Церковного Комітету при цім відділі. Щороку вона дарує кілька писанок на розігравку в користь Колеґії Св. Андрея у Вінніпезі. Вона також любується українською вишивкою, давала лекції під час курсів, і вишила гарну відзнаку Союзу Українок Канади з нагоди ювілею нашого відділу, яка у рамцях висить у Соборовій залі.

Пані Демитрак, приємної і лагідної вдачі, приїхала з дорогої Лемківщини до Канади ще

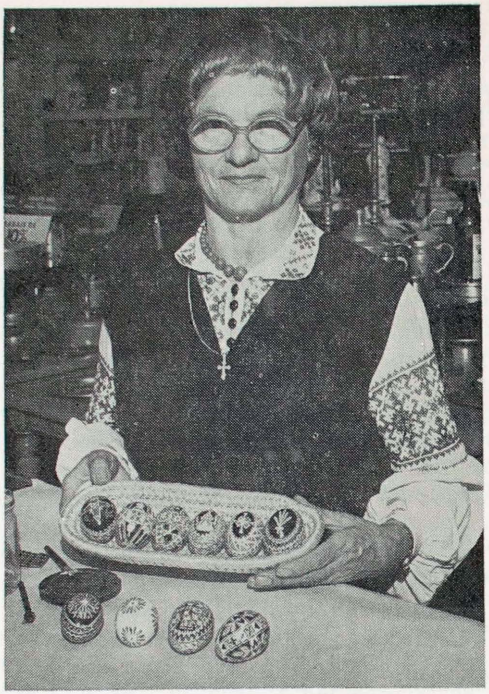

Пані Анастасія Демитрак

1928 року. Тут одружилась і має одного сина Івана, і одного внука Андрія.

Своєю працею над писанками та вишивками, пані Анастазія старається зберегти традиції та культуру свого народу, — вона свідома того що кожна з нас може і мусить виконати якесь завдання в житті, яке вимагає жертвенності самовідречення, та послідовної праці. З нагоди її 25-літньої служби для Церкви й народу, — приятелі та знайомі вітають її та бажають багато здоров'я і сил у майбутньому, щоб вона ще довго ділилась своєю культурною спадщиною та своїм талантом.

(Пані А. Демитрак передала 15 долярів на „Промінь").

Галина Мельник

В ТОРОНТІ ЧУТИ БІЛЬШЕ УРДУ Й ЕСПАНСЬКОЇ МОВ

Найновіша канадська статистика показує, що впродовж останнього десятиріччя склад етнічних груп дуже змінився в Торонті. Збільшилося число людей, які розмовляють по урду (з Пакистану), еспанському, японському й китайському. Число людей, яких матірна мова мадярська, італійська, єврейська чи німецька зменшилося. В цілій Канаді статистика показує підвищення в слідуючих етнічних групах: індо-пакістанській, 80 відсотків; еспанській, 85 відсотків, португальській, 46 відсотків і японській та китайській, 33 відсотки.

Ukrainian embroideries date to ancient times

Interview with Mrs. N. Pawlik by Dot From from THE WINNIPEG TRIBUNE

There are many stories stitched into ethnic embroideries and the exquisite Ukrainian designs are no exception. The basis of many long term research projects, this intricate European needlework has provided opportunities to study various aspects of living from clothing styles to cultural and political influences.

Blazing the research trail has been the Ukrainian Women's Association of Canada that wounded its main museum in Saskatoon.

An extremely dedicated researcher who has been with the museum for 28 years, Mrs. Pawlik is a volunteer embroidery teacher there. She has taught both basic and advanced techniques, until last year, free of charge.

Commenting on the complexities of the designs that comprise hundreds of minute stitches and on how difficult it is to secure embroidery information and artifacts, Mrs. Pawlik said many Ukrainians who brought traditional costumes with them found it more practical "to cut them up for cushions in their homes." Gradually pieces disintegrated and often patterns were lost forever.

Nevertheless the Ukrainian Arts and Crafts Museum (now to be changed to the Ukrainian Museum of Canada) has accumulated a valuable collection of beautifully stitched samples.

One beautiful sampler in her collection features an old country house with the story of a village poettess, Anna Olynyk Adamowsky, in Ukrainian printing. Designs on the sampler range from the delicate acorn in reds and yellows to a grape motif in red and black and heavy rich borders comprising primarily red and black diamond shapes in tiny, solid cross stitch suitable for men's shirts.

The artistic designs based on nature and geometrics that have a seemingly infinite number of variations could easily be a lifetime study.

One particular project of Toronto's executive involved the reproduction of more than 1,000 designs, representing Bukovina, only a small portion of the Western Ukraine. The colorful designs on individual sheets along with their sturdy book-like box containers may be purchased at the museum.

The unique embroideries date back to ancient times when particular themes and styles were executed in silver and gold threads by nuns for the churches; other elaborate works were embroidered by noblewomen along with their servants; and everyday symbols were transformed by the villagers' needles into exquisite art pieces.

The most important characteristic of the embroideries is the method of applying designs. Whether cut work or solids, the precise patterns are all stitched directly onto the fabric by counting out each stitch in the design and then each thread on the fabric to make sure they match.

Transfers and canvas, used by many countries to facilitate embroidering designs, simply have not been part of the Ukrainian techniques.

But times are changing and Canada's Ukrainian descendants may have to shoulder the responsibility of carrying on this traditional embroidery, suggests Mrs. Pawlik, explaining that the work here is often superior to that being done by today's Ukrainian villagers. The embroidery from the homeland is sometimes coarse and looks "almost like a canvas has been used," Mrs. Pawlik said.

Such a canvas, not unlike what is referred to in this part of the world as blue-line for specific projects, is merely tacked onto the material until the embroidery is finished. The canvas is then picked out from between the threads or it disintegrates and falls out easily on its own when the article is dampened.

Nyzynka, one of the oldest techniques, this embroidery is worked from the wrong side in a precise kind of darning fashion. The pattern may be worked in wools, cotton or silks but always it is woven under and over on vertical lines.

Because the nyzynka techniques is more like weaving than embroidery and is worked very solidly, often in several colors, nyzynka designs are difficult to duplicate once completed.

Ukrainian embroideries are accented with

many fillin or auxiliary stitches ranging from herringbone to cross, pine, satin and back which are usually worked with a view to conserving thread.

The superb craftmanship of the Ukrainian women is displayed in their many blouses, all works of art. Work shirts are elaborate, with three or four symetrical designs, but the special occasion or Sunday shirts are so richly embellished it's sometimes difficult to see the background fabric.

Of tremendous significance in the past and still seen today are the very decorative rushnyky that serve many purposes from strictly utilitarian to religious roles.

In accepting a marriage proposal, the young bride-to-be presented her fiance with a rushnyky that was draped around the latter's shoulders during the wedding ceremony.

In the central areas of the Ukraine, particularly Poltava, rushnyky that were lavishly embroidered with rushnyky stitches decorated the religious icons in churches.

Today many smaller rushnyky, often deeply bordered in red embroidery make elegant serving tray covers.

Historically the embroideries have often revealed political and trade movements as designs shared characteristics of designs from other lands.

Such patterns as the letter S, hearts and bean shapes that mark Bukovina designs are reminiscent of designs dating back to the Roman era when that part of the Ukrainian province was a northern strip of the Roman province Dakia.

Illustrated is a nyznka design, originally mastered by an exceptional embroiderer, Dorothy Pawlukewich and later used by Mrs. Pawlik in her classes. The design is used mainly for borders and should be worked on even-weave linen or cotton. The design must be repeated as often as required to fill your border space.

Work from the right side until you have embroidered the complete pattern (what is shown). Now repeat the pattern, working from the wrong side which tends to be easier. To begin, pull thread through from the wrong side, and stitching vertically, go over and under threads, covering always the blackened area of the pattern with thread and leaving the white area untouched. When you finish a row turn your piece around and work your way down again.

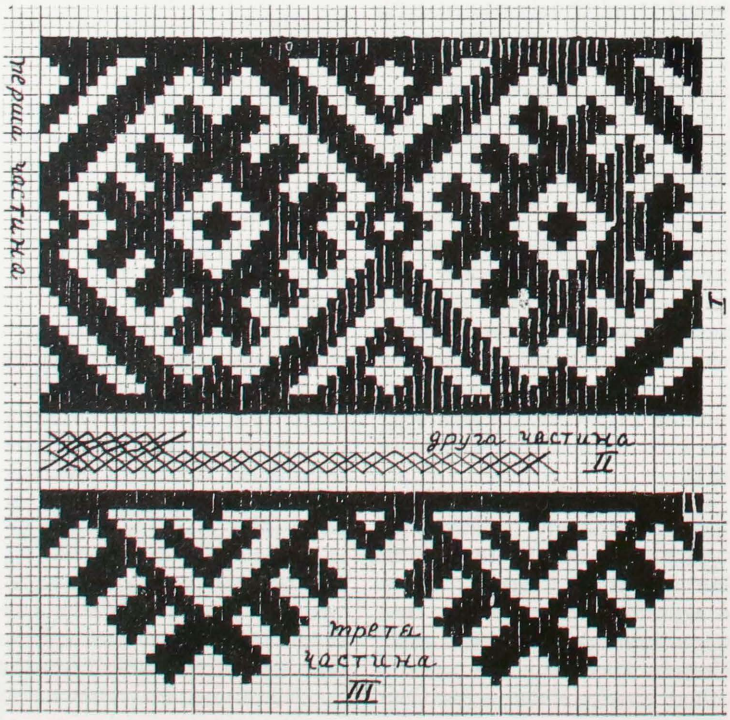

25 КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ОУК ВІДБУЛАСЯ У ВІННІПЕҐУ

У днях 20, 21 і 22 травня 1978 р. Організація Українок Канади відбула свою 25-ту Крайову Конференцію у Вінніпеґу. З'їхалися делеґатки Відділів ОУК з цілої Канади — від Монреалу до Ванкуверу, — щоб підсумувати свою працю за останніх три роки та намітити пляни до дальшої діяльности.

Конференцію, яка проходила під гаслом „Лицем до дійсности", відкрила голова Центральної Управи ОУК Л. Чайковська вступним словом та привітанням всіх присутніх. До Президії ввійшли: А. Вах з Овен Савнд, Онт. — предсідниця, Л. Тиховська з Гемилтону й О. Заяць з Ванкуверу — заступниці предсідниці, секретарки — С. Геврик, Л. Гнатюк і О. Гвоздулич — усі з Вінніпеґу.

Під час Конференції виголошено дві доповіді. Голова Українського Золотого Хреста — гостя-промовець з Детройту промовляла в часі святкової вечері в суботу, 20 травня. Вона з'ясувала теперішню дійсність в Україні та вказала на можливості допомоги жертвам насильства ворога-окупанта. Віра Баніт з Монтреалу говорила на другий день про завдання ОУК та приєднання нових членок, головно з молодшої ґенерації, В розваговій частині виступали під час святкової вечері: хор ім. О. Кошиця, солістка Ірка Вельгаш і танцювальний ансамбль „Орлан". Розвеселила всіх своїм дотепним монтажем Віра Ке з Торонта. В неділю вона висвітлила прозірки з Конґресу СФУЖО. В неділю вранці делеґатки і гості зложили вінок перед пам'ятником Тарасові Шевченкові.

Конференція була вповні ділова й успішна. Делеґатки і місцеві членки серйозно застановлялися над кращим майбутнім Організації.

У висліді нарад схвалено низку резолюцій зовнішнього і внутрішнього характеру. До чергової Центральної Управи Організації Українок Канади ввійшли: С. Процiв — голова, Л. Чайковська — попередня голова, О. Мицик, С. Климкович, В. Баніт — заступниці голови, М. Сірота — екзекутивна секретарка, А. Бардин — протокольна секретарка, Г. Мазуренко — англомовна секретарка і референтка зв'язків, М. Калимін, К. Слепокура — фінансові секретарки, В. Муха — касирка, Н. Обаль, А. Михаловська — членки Управи. Осідок Центральної Управи ОУК перенесено з Вінніпеґу до Торонта.

С.Б.

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Редакція: Ярослав Чумак — Українське дошкілля. Збірник виховних матеріялів для українських родин і дитячих садків. Українське видавництво „Добра книжка" ч. 208. Торонто 1977.

Олександра Черненко — Михайло Коцюбинський імпресіоніст. Образ людини в творчости письменника. Видавництво „Счасність" 1977.

Проф. І. Огієнко — Український стилістичний словник — Підручна книжка для вивчання української літературної мови. Видання друге. Інститут Дослідів Волині. Накладом Товариства Волинь. Вінніпеґ 1978.

Олесь Бердник — Блакитний коваль. Поезії. Передмова Григора Павлокімця. Українське Видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Париж, Балтимор, Торонто 1975.

Олесь Бердник — Україна січі вогняної. Есеї й листи. Упорядкував Богдан Арей. Передрук самвидавних творів з України. Українське Видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Париж, Балтимор, Торонто 1977.

Микола Руденко — Хрест. Поема. Передрук самвидавної поеми з України. Українське Видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Балтимор, Торонто 1977.

Редакційна Колеґія. Іван Лучків гол. редактор — Відгомін років. Альманах. Батьківський Комітет Курсів Українознавства ім. Григорія Сковороди. Торонто 1976.

Календар „Слово" на ювілейний 1978 рік. Видавництво „Вільне слово". Торонто 1978.

Телесик й інші народні казки для дітей і молоді. Ілюстрації Петра Куця. Видання Крайової Управи Комітету Українок Канади. Вінніпеґ, 1978.

Олена Теліга — Полум'яні межі — Повне видання поезій у двох мовах — українській і англійській — на англійську мову переклала Орися Прокопів. В 70-річчя народження і 35-річчя її смерти в Бабиному Яру в Києві. Українське Видавництво Смолоски ім. В. Симоненка. Балтимор, Торонто.

Stephen Roman and Eugen Loebl — The Responsible Society. Regina Ryan Books 1. Two Continents Publishing Group, Ltd. New York 1977.

The International Sakharov Hearing. — Human Rights in the U.S.S.R. Edited by Marta Harasowska and Orest Olhovych. Smoloskyp Publishers. Baltimore - Toronto.

The Ukrainian Herald. Issue 6. Dissent in Ukraine. An Underground Journal from Soviet Ukraine. Translated from Ukrainian ad Edited by Lesya Jones and Bohdan Yasen. Smoloskyp Publishers. Baltimore - Paris, Toronto 1977.

Іван Боднарчук — Замрячені ранки. Оповідання — новелі — нариси. Об'єднання Українських Письменників у Канаді „Слово". Едмонтон, Вінніпеґ, Торонто, 1978.

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПОЖЕРТВИ НА БУДОВУ МУЗЕЮ

Вінніпег

Фундація Тараса Шевченка	$100.00
Теодора Гаврисишин	100.00
Прот. Дм. і добр. Ю. Лучаки	50.00
Леся Лучак	50.00
Василь Касіян	50.00
П-во Петро і Розалія Кондри	50.00
Українське Товариство Взаїмної Помочі	50.00

По $10.00 — п. А. В. Сірий — Вінніпег, Анна Бельбас — Росборн, Ман.

Саскачеван

Емілія Табашнюк — Саскатун	200.00
Михайло Бойчук — Саскатун	50.00
Марія Киба — Саскатун	50.00
А. Магера — Кемсак	50.00
Марія Павлик — Саскатун	25.00
Вікторія Рак — Саскатун	25.00
П-во М. Керелюк — Реджайна	25.00
Анна Калин, Блейн Лейк	20.00

По 10.00 — Марія Цьона — Блейн Лейк, Стефанія Михасів — Кемсек, Анна Тордон — Прісвел, Саск.

$5.00 — Анна Федоричко — Мелфорт, Саск.

Відділ С.У.К. ім. Софії Русової — Кемсек, Саск.	100.00
Соня Ціпивник (дочка)	50.00
П-во Михайло Бойчуки	25.00
Федір Андрущак	20.00
П-во Ф. Скоробогачі	20.00

По $10.00 — П-во В. Буряники, п-во І. Дорош, п-во О. Хомини, п-во Н. Дорош, п-во М. Тріщук, Марія Ткачук, п-во І. Пернаровський, п-во Т. Лабач, д-р і пані Б. Чайка, Розина Драган.

По $5.00 — п-во Н. Гавриш, Анна Федейко, Анастасія Кіщук, прот. і добр. Г. Удод, д-р і пані В. Роздільські, Анна Ціпивник, п-во Н. Кусі, п-во Петро Папіш, п-во Михайло Добні (Dobni), д-р П. Кирило, п-во І. Ливицький.

З нагоди 45 літнього подружжя панства Романа і Соні Стратійчук — Саскатун, Саск.:

Д-р М. М. Небелюк	50.00

Едмонтон

П-во Н. Боднар	105.00
Правнича фірма — Лазарович - Підручний	100.00
Марія Лазарук	100.00
Милдред Геррон — Ст. Альберт, Альберта	100.00
Стефан Мисак	50.00
Пані П. Саламандик	50.00
Іванна Пуцентило	25.00
Марія Винничук	10.00
П-во Ів. Грегорі — в пам'ять бл. п. Петра Пауша	10.00

Онтаріо

Ольга Мурій — Торонто	200.00
Пані Доця Мандзюк — Виловдейл	100.00
Семен Ритковський — Гамільтон	20.00
Андрій Гукало — Монтреал, Квебек	100.00

Британська Колюмбія

П-во Іван Іванишин — Келовна	100.00
Пані К. Кирстюк — Ванкувер	100.00

Складаємо щиру подяку всім жертводавцям за щедрі пожертви на будову музею.

Оля Гавриш

Дальші пожертви просимо слати на адресу:

U:W.A.C. MUSEUM FOUNDATION FUND
1240 Temperance St.
Saskatoon, Sask., Canada S7N 0R1

УКРАЇНСЬКЕ ПЛАХТОВЕ ТКАЦТВО

Українське декоративне ткацтво належить до найменш вивчених галузей народного мистецтва. Одним з його цікавих і оригінальних видів є плахтове ткацтво, яке й досі займає визначне місце в народному побуті. Перерісши з кустарного та артільного виробництва у виробництво фабричне, збагатившись новими елементами в орнаменті і прийомами в техніці, плахтове ткацтво набуло великої популярності далеко за межами України.

З давніх пір люди використовували в побуті тканину. Численні археологічні знахідки, а також літописні дані дозволяють віднести вироблення узорчатих тканин на території до IX-X ст. На протязі багатьох віків розвивались види декоративного ткацтва, вдосконалювались художня і технічна сторони.

Ткацькі вироби народних майстрів користувались великим успіхом на місцевому ринку і вивозились навіть за межі України. В дореволюційному селі домашнє ткацтво відігравало провідну роль. Узорчаті тканини вживалися для різних видів одягу та оздоблення інтер'єру селянської хати вже в XVI—XVII ст. Дуже можливо, що сама тканина почала вироблятись ще раніше. Перші плахти були одягом тільки пануючої

кляси і одержали в народі назву „панських". Згодом плахта стає доступною і сільській бідноті.

Найбільшого поширення плахтове ткацтво набуває на Лівобережжі та Київщині, де виникають його перші осередки, що збереглися і до наших днів (В. Сорочинці і Решитилівка на Полтавщині, Охтирка і Кроловець на Сумщині, Дігтярі на Чернігівщині та ін). Кожна місцевість мала свої прийоми виготовлення плахтових тканин, свою орнаментику і свої улюблені кольори, проте всі українські плахти характеризуються художньою спільністю.

Відповідно до основного кольору та характеру візерунка плахти носили назви „чорняток", „синяток", „червоняток", „тричі рябеньких", „стовпатих", „недогонів" та ін. В залежності від двох різних технічних прийомів вони поділялись на човникові і перебірні. Човникове ткацтво більш поширене на Чернігівщині, а перебірне на Полтавщині.

Човникова плахта виготовляється на звичайному ткацькому верстаті. Її малюнок виконується ручним способом одним або двома човниками і розміщується паралельними рядами. Яскрава строкатість, властива плахті, досягається перетином поздовжних і поперечних смуг одного або кількох кольорів (в свою чергу розділених більш яскравими смужками). Орнаментальні мотиви тканини мають вигляд зірок, восьмикутників, геометризованих розеток, квітів та ін.

Малюнок перебірної плахти складається з кольорових квадратів, вписаних у загальну структуру тканини. У квадратах міститься орнамент у вигляді геометричних фігур або геометризованих квітів („рожі", „гвоздики" та ін.). Іноді в перебірних плахтах візерунок одного квадрата повторюється в сусідньому, але тут він уже стає фоном. Шахове чергування кольорових квадратів одержується тому, що в перебірній платі візерунок одного кольору рухається по діагоналі.

Всі плахти характеризуються надзвичайно багатим колоритом. На Чернігівщині побутували плахти з червоним, чорним або синім фоном. Елементи їх орнаменту в залежності від цього мали жовтий, синій, білий та інші кольори. В Полтавських плахтах головну роль відіграють жовтий, білий, синій кольори; червоний найчастіше вживається в квітах орнаменту і рідше для фону. Для сумських плахт властива поліхромність фарб і великий потяг до холодних тонів.

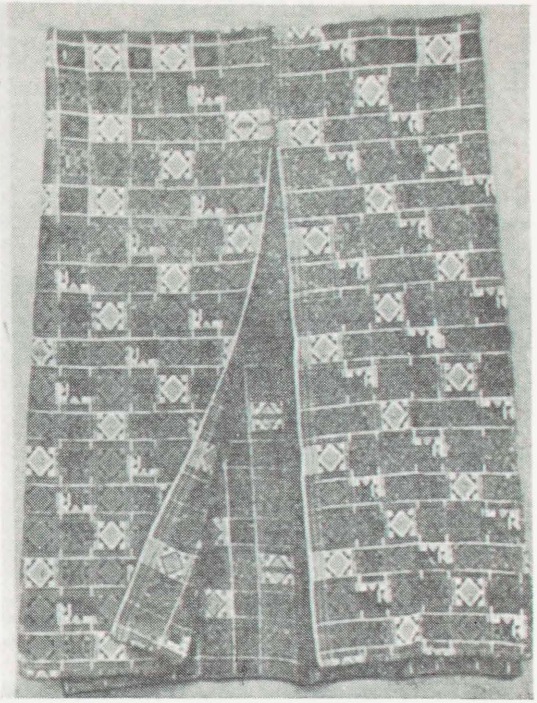

Зразок української плахти XIX ст. Перебірне ткацтво. Зберігається у філіялі Київського державного музею українського мистецтва.

При виготовленні плахтової тканини народні майстри завжди зважали на споживача. Плахти, які носили дівчата, відзначаються свіжим яскравим колоритом. Жінки середнього віку, звичайно одягали плахти з більш суворими, дещо холоднуватими кольорами, що пасували до їх статечності і поважності.

Нерідко зустрічалися плахти, що мають стримані кольори — чорний, жовтий, білий. Їх носили жінки старшого віку і одержали назву „пісних" плахт.

На кінець XIX ст. плахти як елемент жіночого одягу перестають вживатись, але плахтове ткацтво продовжувало розвиватись, знайшовши застосування в побуті. Учбово-ткацька майстерня села Дігтярі, тоді Полтавський губ., переходить до виготовлення плахтової декоративної тканини, яка вживається для наволочок, килимів, а також оббивки меблів. Такий перехід відбувався по всій Україні.

П. П. Полочко

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У світлу пам'ять мого дорогого мужа, батька і дідуня, бл. п. Михайла Мазуркевича, який упокоївся 21 квітня 1978 р. в Едмонтоні складаю 50.00 на журнал „Промінь".

ПОДЯКА

З глибини нашого серця складаємо щиру подяку всім приятелям, парафіянам і знайомим за їх щирі співчуття в нашому горі; щира подяка отцям — О. Хом'якові і В. Лакусті за відслуження Панахиди і чину Похорону та за щирі слова співчуття. Дякуємо всім, хто склав такі гарні квіти на могилу покійного та за спільні молитви, всім тим, які несли труну. Щира подяка всім паням за приготовлення поминального обіду і всім, що склали пожертви на фонд серцевих недуг, за пожертви на Українську Православну Церкву і всім тим, хто чимнебудь прислужився в часі нашого смутку щира подяка.

Дружина Олена Мазуркевич,
діти й онуки, Едмонтон

— — — — —

У пам'ять мого мужа Василя Сопотика, який упокоївся 8 лютого 1978 року і моїх дітей — Анна упокоїлась 1964 р. Павло згинув у випадку при праці в червні 1970 р. замість китиці рож на їх могили засилаю $20.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія, сини — Юрій, Дмитро, Роман і дочка Наталка Котелко, Кадворт

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу бл. п. судді Олександра Процюка, складаю в його світлу пам'ять 12.00 на журнал „Промінь".

Марія Бендас, Норт Бетлфорд

— — — — —

У світлу пам'ять моїх найдорожчих — мого мужа бл. п. Василя Чепесюка, сина Петра і доні Мирослави, замість китиці квітів складаю $25.00 на журнал „Промінь".

Дружина і мама Йосипа Чепесюк, Тандер Бей, Онт.

— — — — —

Відділ ім. О. Кобилянської у Витком, Саск. складає нев'янучий вінок у світлу пам'ять одного з перших членів нашої громади, бл. п. Михайла Ничика і засилає $20.00 на журнал „Промінь". Засмученій родині висловлюємо щирі співчуття.

За відділ — Юганна Іванчук

— — — — —

У незабутню пам'ять мого сина, бл. п. Івана Середи, який загинув під час другої світової війни і похований у Голляндії, в його світлу пам'ять складаю вінок з нев'янучих квітів та засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Мати Анна Середа, Ванкувер

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого брата, бл. п. Володимира Теслю, який довгі літа жив у Відні, замість квітів на його могилу засилаю пожертву $10.00 на журнал „Промінь".

Сестра Текля Ґурська, Мелфорт, Саск.

— — — — —

Дорогим і ніколи незабутнім складаю нев'янучі квіти в їх світлу пам'ять:

доні Юлії у тридцяту річницю, яка відійшла у вічність 16 червня 1948 р.;

дорогого мужа, Йосифа Янішевського — відійшов у вічність 29 березня 1967 р.;

в річницю брата Андрія Зварича — упокоївся 24 травня 1977 р., в їх світлу пам'ять складаю на журнал „Промінь" $15.00.

Гафія Янішевська, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять нашої дорогої мами і бабуні Євгенії Залуської, яка упокоїлась в Бозі 10 січня 1951 року, складаємо $8.00 на „Промінь". Хай канадійська земля буде їй легкою, а пам'ять про неї серед нас вічною.

Ярослава і Чарлі Якисон, Монтреал

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу бл. п. Михайла Ничика, який відійшов від нас 20 травня 1978 р., складаємо $20.00 на журнал „Промінь" у пам'ять покійного. Родині висловлюємо щире співчуття.

Марія Горбай, Саскатун та Елай
і Анелька Кравчук, Волей, Б. К.

— — — — —

Складаю китицю весняних квітів на свіжу могилу мого дорогого мужа, св. п. Нестора Грабовського, який несподівано залишив нас у Великодню суботу 29 квітня 1978 р. вибираючись на Воскресну Утреню, у його світлу пам'ять засилаю $25.00 на журнал „Промінь".

Дружина Климентина Грабовська, Торонто

— — — — —

У незабутню пам'ять мого дорогого мужа бл. п. Олекси Рудия, який упокоївся 22 січня 1974 року, складаю $5.00 на журнал „Промінь"

Дружина Марія А. Рудий, Стінен, Саск.

— — — — —

У п'яту річницю трагічної смерти мої дорогих — сина Івана і внука Михайла, які відійшли у вічність 14 липня 1973 р. в їх світлу пам'ять складаю $25.00 на журнал „Промінь".

Марія Симчич, Вінніпеґ

— — — — —

Членки кружка Нютена відділу С.У.К. ім. О. Кобилянської у Саскатуні, кладуть нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Василя Івасюка, мужа нашої членки, який упокоївся 16 березня 1978 р. на 72 році життя — в його світлу пам'ять складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Кружок Нютена, Саскатун

У світлу пам'ять мого кузина і кума, бл. п. Михайла Нучука, який упокоївся 20 травня 1978 року у Норт Бетлфорд, Саск., складаю $10.00 на журнал „Промінь". Покійному вічна пам'ять-

Кароля Дем'ян, Ню Вестминстер, Б. К.

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу бл. п. Юстини Мельничук, яка упокоїлась 31 січня 1978 р. в Едмонтоні скалдаю $10.00 на журнал „Промінь". Родині покійної висловлюю щире співчуття.

Анастасія Світик, Калґари

— — — — —

Відділ ім. Наталії Кобринської у Вилігдон, Альберта складає $10.00 на нев'янучий вінок у світлу пам'ять нашої доброї членки, бл. п. Марафти Ткачук, яка упокоїлась 11 червня 1978 р. Родині покійної висловлюємо щирі співчутт. За відділ — Христина Шевчук, голова

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ДОБРА МИШКА

ОСЕТИНСЬКА НАРОДНА КАЗКА

Колись-то давно жили собі три вбогі брати, і була в них одним-одна сестра, та така гарна, що й очей не відведеш.

От якось пішли брати в ліс по дрова, а сестру лишили вдома. Їхав повз їхню оселю багатій. Побачив дівчину й думає: „Заберу цю красуню з собою. Буде мені за покоївку".

Схопили слуги дівчину, привезли до замку.

Багатій дав їй фандир і наказав без упину грати на ньому. Він так собі міркував: „Як не буде чути музики — значить, дівчина втекла. Я скочу на коня й дожену її".

Сидить бідна полонянка в замкові, перебирає струни фандира, а сльози з очей у три ручаї течуть.

Раптом невідь-звідки вибігла мишка.

— Не плач, — каже. — Я тебе з біди виручу.

— Як же ти мене виручиш? — питає дівчина.

— Дуже просто. Я бігатиму по струнах, торкатиму їх лапками. Старий багатій подумає — то ти граєш, і ні про що не здогадається. А ти не барися, додому втікай.

Поклала дівчина фандир на килим. А мишка по струнах скік-стриб, скік-стриб. І зазвучав фандир точнісінько як і раніше.

— Спасибі тобі, добра мишко! — вклонилася дівчина. — Вік твоєї послуги не забуду.

Вибігла вона тихцем із замку й через гори та бори щасливо дісталася до своїх братів.

КОВЗАНКА ДЛЯ БОБРЕНЯТ

На лісовому струмку стоїть без вікон, без дверей хатка. А як же в ту хатку заходять хазяї — лісові бобри? Е, вони хитруни! Щоб ніхто не втрапив до їхньої оселі— вхід до хатки у подлозі, просто з води. І їсти є що: гілля осики, верби. На всю зиму вистачить.

Добре почувають себе й малі бобренята. На високій гірці тато-бобер зробив для них ковзанку.

Так, так, звичайнісіньку ковзанку. Сяде бобер на власний хвіст, з'їде з гірки — прокладе слід. А за ним бобренята вилазять на косогір і, як на санчатах, весело спускаються на своїх хвостиках. То дарма що сніг пристає до кожушків, бобренята обтрусяться і знову спускаються. А тато з мамою стоять і радісно дивляться на своїх діток.

Марійка Підгірянка

Діти й ластівка

Ластівочка чорно-біла
Під стріхою гніздо вила.
Над подвір'ям кружеляла
І на дітей споглядала.

І питалася сердечно:
— Чи гніздитись тут безпечно?
— Люба, мила ластівочко,
Ти не бійся за гніздечко.

Ми і киці накажемо,
І песика прив'яжемо,
Відженем лихого хлопчика
І недоброго горобчика.

Ліпи гніздо скоро, духом,
Вистеляй м'якеньким пухом.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ДЕНЬ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ"

ЕДМОНТОН

Дня 19 березня ц. р. відділ Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні влаштував день журнала „Промінь". Голова комітету і референтка відкрила програму вступним словом, привітавши щиро присутніх гостей.

Голова Союзу Українок Канади пані Анастасія Радомська вітаючи День журнала „Промінь" підкреслила значення преси для кожної організації, а жіночої зокрема. Висловила признання членству та управі відділу в Едмонтоні, яке завжди велику моральну і матеріяльну поміч дає журналові. При нагоді згадала про пляни будови музею Союзу в Саскатуні.

Від пров. екзекутиви Союзу Українок на Альберту склала привіт голова пані Василина Бойко. Голова відділу пані Анна Томнюк у своїм слові оцінила зміст журнала, його працівників, зокрема підкреслила працю референток журнала при відділах та зробила заклик, щоб кожна членка була його передплатницею.

З концертовою програмою виступив мандоліновий ансамбль з громади Св. Андрея, який під проводом Ореста Кінашевича відограв чудових шість народніх пісень.

Панна Ганнуся Масло представила доповідачку пані Анну Токарик, яка щойно прибула з своїм чоловіком Юрієм з Гамільтону до Едмонтону.

У своїй доповіді пані Токарик пригадала одну з історичних подій нашої організації, яка піднесла рівень нашої праці, а саме — поява першого числа журнала „Промінь". Централя Союзу Українок Канади ще від 1927 року редагувала жіночу сторінку в „Українськім Голосі", яка була в нас трибуною українського жіночого руху, одначе сторінка стала замалою для наших потреб і тому на З'їзді Союзу Українок в Едмонтоні 1958 року ухвалено видавати власними силами журнал. Головою організації в той час була Софія Василишин, а секретаркою Стефанія Пауш.

Для зреалізування цього пляну треба було провести фінансову збірку і зібрати наперед бодай частину передплат. Голова Софія Василишин і секретарка Стефанія Пауш кинулась до праці. І в новім 1960 році засяяв наш журнал „Промінь". Редакторкою його стала Наталя Когуська, яка досьогодні віддає свої сили для журнала, для справ організації.

Світлина з імпрези „День Променя". Зліва направо — Ольга Райчиба, Стефанія Озодовська — голова соціяльного комітету, Марія Самоїл, Анна Томнюк — голова відділу, Софія Василишин — референтка „Променя" і голова комітету, Анна Токарик — гість доповідач і Марія Сулима.

Журнал це одинокий зв'язок, який дає нам спільний світогляд, знайомить нас одних з другими почерез редакційні та різні громадські і наукові статті подає нам освіту, виховує. Кожна читачка знайде тут для себе щось цікавого: і про народне мистецтво і вишивки, музейні вісті, літературу, господарські справи, дитяча сторінка, річні звіти діяльности, громадська хроніка та інше.

Пані Токарик також зробила заклик, що наш журнал повинен знаходитись в домі кожної нашої членки. Знає, що його читають інші українки і поза Союзом Українок. Свою доповідь пані Токарик закінчила закликом шанувати все своє рідне, бо лише це дасть нам запоруку нашого українського громадського життя.

Пані Софія Василишин, голова комітету подякувала пані Токарик за її цінну доповідь. На закінчення о. Лакуста провів молитву і членки подали чай з канапками та солодким.

Того дня проведено відновлення передплат на $325.00 і при дверях на пресовий фонд гості склали $100.00.

Комітет цієї імпрези „Променя" складався з таких осіб: Софія Василишин — голова, Марія Самоїл, секретар, Марія Сулима, Марія Прокопів, Ольга Райчиба, Зоня Ніньовська.

Подала **Ніна Вірстюк,** кор. секр.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКИХ СТРОЇВ У ЙОРКТОНІ

Відсвяткувавши своє 50-ліття, відділ С.У.К. ім. Олени Пчілки в Йорктоні, дальше поступає певним, захоплюючим кроком вдруге півстоліття, та улаштовує величаву імпрезу-виставку „Українських, національних та історичних строїв" з Торонта.

По довгій комунікації із східною філією музею С.У.К. листовно та телефонічно ми отримали радісну вістку від пані Іваночко і пані Лисенько, що їх дві делеґатки: пані Євгенія Вахна і пані Маланія Бурянник зможуть прибути із строями до Йорктону.

І так, завдяки умілого проводу культурно-освінього комітету і його енергійної референтки, пані Анни Цимбалістої, відбулась у нас вистава українських національних та історичних строїв у середу 12 квітня о другій годині по полудні й о восьмій годині вечером в українській Православній Авдиторії.

Простора авдиторія була прекрасно вдекорована вишитими рушниками, картинами з різних історичних подій, образами наших поетів та письменників, гетьмана Мазепи, Володимира Великого і т. п. Сцена пишалася прапорами: канадійським, українським, прапором С.У.К., кошиками весняних живих квітів, а довга астрада, на яку виступали моделі, була довкола освітлена синіми і жовтими світельцями та пишними соняшниками.

При вході до авдиторії, пані Наталя Гишка і пані Леся Джарман, вбрані у святочні українські блюзки і довгі чорні спідниці вітали гостей. Пані: Олійник, Головка, Муха, Вінитова, Іссар, проводжали гостей до крісел. Займались білетами при дверях, панна Марія Кирилюк, пані Славка Скварчук і пані Анна Левчук.

Голова відділу, пані Левайна Вінтоник, відкрила імпрезу вітаючи гостей. Добродійка Галя Зузак і пані Олеся Піць були коментаторки. Доповідали у українській і англійській мові, даючи коротке історичне значення а потім докладне пояснення вигляду кожного строю.

Наша виставка ділилася на три частині: модерних убрань, народніх, та історичних строїв. Модерні сукні, по-обідні суконки та дитячі вбрання пристосовані до теперішньої ноші були із Йорктону. Від східньої філії, дванадцять українських народніх строїв представляли: Закарпаття, Гуцульщину, Галичину, Залішики, Буковину, Палтавщину і Київщину. Які прекрасні строї це були! Які то працьовиті та енергійні мусіли бути наші предки що так прекрасно вишивали, прибирали такі взірцеві кольори. Молодиця з Буковини, красуня, або дівчина з Киева, хороша як квітка! Неможливо висловити красу цих одягів. Присутні захоплені цією красою і нашим історичним значенням вітали моделі гучними оплесками.

Під час перерви, Даруся Ортинська, молода сумківка з Канори, Саск., відспівала чотири пісні, чаруючи всіх слухачів своїм прекрасним голосом. Даруся учащає на студії у Консерваторії Музики у Реджайні. Акомпаньювала Дарусі на піяно молода сумківка, Керон Копельчук.

Під час цілої вистави, піяністка, пані Ґеня Ортинська, з Канори програвала українські мельодії для всіх модельок, закінчуючи поважним коронаційним маршом. Яка прекрасна наша українська музика!

Та і не сподівались присутні, що їх чекає ще кращий показ, а це частина 12-ох історичних строїв із княжої та гетьманської доби 8-го до 18-го століття. Ця частина вистави сама заслуговує цінного вступу. Тут ми бачили елегантну ношу міщанок, дорогоцінні костюми принцес, оксамитові жемчугом прибарні строї гетьмана, короля Данила і Володимира Великого. Княгиня Ольга глибоко зворушила всіх присутніх. Тишина яка запанувала у залі під час цієї події.

Членка культурно-освітнього комітету, пані Леся Джарман закінчила цю імпрезу подякою належним людям, які посвятили багато часу і праці щоб все вможливити. Вона представила достойних пань з Торонта, Іванну Вахну і пані Меланію Бурянник, без яких ця вистава була б неможливою. Присутні щиро їх вітали оплесками а голова культ.-освітнього комітету, Анна Цимбаліста, вручила їм даруночки на спомин в Йорктоні.

Дальше пані Джарман склала подяку голові культ.-освітнього комітету, пані Анні Цимбалістій за її безупинну працю, щоб все привести до порядку на цю величаву виставу. Голова відділу, пані Лавайна Вінтоник, вручила пані Цимбалістій китицю червоних троянд.

Подяка о. Михайлові Залещукові з Вінніпегу за його поміч у перевезенню строїв та достойних пань з Вінніпегу до Йорктону та за його виступ на телевізії.

По цім соціяльний комітет, якого очолює пані Анна Олійник, гостив всіх присутніх чаєм та українським печивом.

І ось ця наша успішна імпреза відкрила перед нашими очима образ багатства українського народного мистецтва з різних етнографічних районів із нашою колись славною минувшиною, коли володіли наші князі, княгині, гетьмани та королі. Ми більше як коли чуємо що „Ще не вмерла Україна!" Дай Боже, щоб у не далекій будуччині Україна стала вільною!

Леся Джарман і П. Семенюк

РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У КЕМСАК, САСК.

У місяці квітні 1978 року відділ ім. Софії Русової спільно з церковною громадою у Кемсак влаштували концерт у честь Тараса Шевченка. Того ж самого дня в нашій громаді відбулася Служба Божа і свята Великодня сповідь. Після Служби Божої о. Ярослав Пук відправив Панахиду під час якої братчики і діти Рідної школи тримали свічки. Після Панахиди усі з церкви перейшли до Народнього Дому на спільну перекуску і коротку програму. Свято відкрила вступним словом голова відділу С.У.К. Варвара Максимчук. Програмою керувала добродійка Анна Пук. Під проводом Івана Франка відспівали заповіт „Як умру то поховайте"... Дальше слідувала деклямація „Розрита могила", яку гарно виконала Анна Пук. Реферат в англійській мові відчитав п. В. Горохолин.

Діти Рідної школи: Кен Белей, Геролд Прокопчук, Бобі Белей, Кароля Прокопчук і Леся Пук виконали рецитацію: „Учітеся брати мої, думайте читайте"...

Реферат в українській мові виголосив наш парох о. Ярослав Пук. Поему Тополя продеклямувала Марцеля Ковалишин. Того дня до нас загостила пані Оксана Бойчук з Сан Франціско. Предсідниця свята добр. Анна Пук представила її та привітала і попросила до короткого слова. Пані О. Бойчук поділилася з присутніми своїм враженням про Канаду, а відтак розказала своє особисте тяжке переживання в Україні у час великого голоду в 1933 році, де загинуло на найбільш родючій землі 7 мільйонів українців. Чому росіяни чи жиди в той час не гинули? Як забрали від неї 6-літню доню, яку вона і сьогодні пошукує через Червоний Міжнародній Хрест, а також як вона втратила чоловіка на війні, а німці забрали її у Німеччину, де вона працювала на окопах. Вона сказала, що нас гонять і переслідують тому, що хочемо бути собою —

українцями. Ми тут є вільні, ніхто нам не забороняє будувати церкви і в них молитись, ніхто нам не забороняє будувати народні доми і в них провадити національну і культурну українську працю, але ми самі робимось до цього байдужі. Погляньмо на Плюща, Мороза, Світличного і сотки їм подібних. Вони терпіли і терплять за Україну.

Програму було закінчено співом „О Україно" і „Де згода в родині"...

Марселя Ковалишин

З НАГОДИ ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ РОКОВИН
В ГРОМАДІ ВАЛЕЙ-СУРЕЙ, Б. К.

В неділю 5 березня, заходом УП Громади у Валей-Сурей відбулось свято-роковини Шевченка. В неділю рано в церкві о. П. Блажук відправив Службу Божу і Панахиду. Співав церковний хор під проводом пані А. Залубняк. Члени місцевого СУМ-К-у обслуговували під час Літургії, а молодий сумківець Марко Лисак мелодійно прочитав Апостола. Під час Панахиди сумківці держали свічки.

Після Панахиди всі присутні у великому числі перейшли до парафіяльної авдиторії, де членкині місцевого відділу Союзу Українок приготовили обід, до якого проказав молитву о. настоятель.

Після обіду слідувала концертова програма у якій взяли участь мистецькі сили місцевої громади Успіння Пресвятої Богородиці в Валей, як церковний хор, учні Української та Недільної шкіл, молодь СУМК і пані Олена Печатківська, що прибула з Сіятел, ЗСА із своїм мужем та піяністкою пані Вайнер.

Програмою керувала пані Марта Лебедович, яка складалась з точок: заповіт „Як умру", „Заросли шляхи тернами", „Віє вітер", і „Наш отаман Гамалія", у виконанні церковноог хору під проводом пані А. Залубняк. Слідував виступ дитячого хору Української й Недільної школи у виконанні пісень: „Слава, Слава Кобзареві", та „Куку, куку, чути в ліску", а деклямація на пошану Великому Кобзареві — Павлусь Лисак. Як дитячий хор, так і самого декляматора присутні нагородили рясними оплесками.

Глибоку змістом доповідь виголосив про великого національного пророка України п. прот. П. Блажук.

По цім слідував виступ сопранової солітки пані Олени Печатківської яка проспівала цілу в'язанку українських пісень під акомпаньямент на піяніно пані Вагнер з Сіятел, США. Проспівані чудовим голосом пісні пані Оленкою Печатківською надали величі і надхнення, та зворушили до глибини сердечних почувань. А перед виступом пані Печатківську представив о. прот. П. Блажук і він же склав обидвом Вельмишаном запрошеним гостям щиру подяку, а також коротку інформацію та ознайомлення переповіла пані Марта Лебедович.

Ближче кінця програми слідував також виступ наших сумківців, що чудово проспівали дві пісні: „Ой на горі там женці жнуть", і „Ой дівчино, дівчино". Присутні також не могли налюбуватися, як то мило було слухати молодих наших українських юнаків і юначок.

І ще раз був виступ церковного хору не сцені, який проспівав „На високій дуже кручі".

Кінцеве слово і подяки висловив п. Михайло Ткачук, голова громади і так всім учасникам і присутнім, які прийшли і звеличили та віддали глибокий поклін великому синові України Т. Г. Шевченкові. Святочну програму закінчено національними гимнами України і Канади.

о. П. Б.

ЗБОРИ ПРИСВЯЧЕНІ „ПРОМЕНЕВІ"
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Гамільтон, Онт.

3-го квітня 1978 року жіноцтво нашого відділу зійшлося на чергові місячні збори. Ніби здавалось, звичайна подія, але цього разу збори були особливі, бо їх присвятили ролі української преси в нашому громадському житті, а зокрема — виключному виховному впливові нашого жіночого журнала „Промінь".

Культ.-освітня референтка — пані Варвара Логин дуже змістовно розповіла про цікаві матеріяли в „Промені", підкреслюючи важливість і потребу підтримувати наш жіночий журнал матеріяльно.

Наступно кореспондентка „Променя" пані Галина Козак прочитала виключно повчальну і глибоку змістом статтю „Щоб журнал був корисний...", ласкаво надіслану редакторкою пані Н. Когуською. Доповнила і поширила тему стосовно нашого життя пані В. Логин, прочитавши статтю про ролю і значення друкованого слова.

На заклик пані Логин проведено збірку на пресовий фонд, що принесла 44 дол. Скориставши з доброї нагоди, пані Г. Козак приєднала двох нових передплатниць — пань Марію Слюсарчук і Надію Поручко.

Заключною частиною зборів був товариський чай з печивом, що його прилагодили наші жінки-господині.

Галина Козак, референтка

СВЯТО ДЕНЬ МАТЕРІ
У ВЕРНОН, Б. К.

У неділю 14 травня 1978 р. заходом відділу ім. Св. Ольги у Вернон, Б. К. відбулось свято День Матері. Вечером у Народнім Домі відбулася вечеря для матерів, яку приготовили мужчини, а молодь допомагала. Після вечері відбувся концерт в честь матерів, в якім брали участь учні Рідної і Недільної Школи та і старші. Програмою керував пан Я. Микитюк.

Вступне слово виголосив пан П. Чайковський, який щиро привітав всіх матерів і склав їм низький поклін. Діти відспівали пісню „Христос Воскрес" а відтак „О Мати Божа". Деклямація — „Мамі" — Дебі Страйкер, танець — „Гони вітер" — Єлена Крипс, пісня „Як мені вас не любити" — діти, деклямація „Для мамусі" — Меланя Шумей, танець „Коломийка" — Данило Николик і сольо-спів „Коли настане чудний май" відспівала Даруся Шапка, в супроводі Катерини Николик на фортепіяні, декл. „Я маленька господиня" — Єлена Крипс.

Реферат виголосила пані Й. Неконечна, реферат був поучаючий а головно, щоб наші молоді мами учили своїх дітей рідної мови, пісні, молитви та культури, так як наші бабусі, піонерки, те все научали.

„Любов матері" відспівали пані А. Кецкало і пані Д. Чайковська, „Мої ясени" — відспівав мішаний хор старших під проводом пана Бориса Мельника, декл. „Бажання дитини" — Лелія Смит, пісня „Наша мати" — діти, декл. „Мамі" — Тінна Крипс, „Я люблю маму" віддеклямувала маленька, 3½ рочки, внучка п-ва Чай-

ковських, Кімця Кларк.

Танець „Козачок" — Дебі страйкер і Дарлин Шапка, дует „Сироти" — пані Д. Чайковська і пані А. Кецкало, танець „Чумак" — Данило Николик, пісня „Добра мати" — діти, танець „Веснянка" — Дебі Страйкер, Дарлин Шапка, Катерина Николик і Меланя Шумей.

Голова пані Л. Кучер покликала дві дівчинки, Лелін Смит і Єлену Крипс, які вручили квіти найстаршій мамі пані Лабюк і наймолодшій пані добродійці Лакусті. Подяку і заклик до матерів — Дарлин Шапка. Кінцеве слово сказав о. А. Лакуста, який склав подяку п-ву Чайковський за приготовлення програми з дітьми, всім учасникам концерту та всім що прийшли звеличати це свято своєю присутністю. Зробив заклик до матерів, щоб сповняли свої обов'язки супроти своїх дітей, допомагали їм, та ділилися з ними своїми талантами, а поклін всім матерям, що виконували свої обов'язки.

Участини програми відспівали „Многая літа" та „Боже щасти".

Н. Микитюк — реф. освіти

ВШАНУВАЛИ П-ВО ДРУЛІВ
МЕНЗІ, МАН.

П-во Никола і Марія Друль святкували 60 роковини свого подружжя в гурті своєї родини і приятелів 28 січня 1978 р.

Запрошені гості зійшлися до Народного дому у Мензі і в хвилину прибуття туди Ювілятів їх привітала українським звичаєм хлібом і сіллю Ґеня Матієшин, дочка ювілятів. При святочно удекорованім столі привітала квітами, Міліта Друль, онука. Отець М. Шкрумеда перевів молитву до вечері.

Після вечері були прочитані телеграми побажань і поздоровлення від королеви Єлисавети II, прем'єр-міністра Канади, прем'єра Манітоби, лейт-губернатора Манітоби, послів до манітобської легіслятури, рідні з Торонта і Виндзору, Онт. знайомих з Тандер Бей і присутніх гостей.

Отець М. Шкрумеда теплими словами привітав ювілят та склав своє благословення; дальше промовляли провідні особи з різних організацій до яких ювіляти належали від початків і до цьогочасу.

Зібрані коротко поспівали разом, та забавлялися. На закінчення дочка Анеля Соломон з Тандер Бей склала щиру подяку родичам і усім зібраним та попросила, що заспівали „Де згода в родині".

Є це піонерська українська родина, яка завжди цікавилась громадськими справами та вкладали і свою скромну цеголку до загального добра. Обидвоє п-во Друлі є членами УГПЦеркви, пан Друль був одним з перших, що організував і розбудовував церкву і Народний Дім у Мензі. Пані Марія одна з перших членок С.У.К. ім. Л. Українки. Вона заступала місце сестриці у церкві і господині при відділі майже цілий свій час.

Пан Друль народився 1895 року і приїхав з родичами малим хлопцем з Постолівки, пов. Борщів. Марія народилася в Канаді 1901 року в родині Чвалюків. П-во Друлі мають одного сина Івана і дві дочки — Ґеня Матієшин і Анеля Соломон, одинадцять онуків і троє правнуків.

Щиро бажаємо їм здоров'я й радости.

Приятелі

25-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ
ЛОНДОН, ОНТАРІО

У неділю 23 жовтня 1977 р. відбулося урочисте ювілейне святкування 25-річної діяльности відділу.

Почин до об'єднання нашого жіноцтва, в громаді Пресвятої Тройці, подала сл. п. добродійка Клеоніка Квасницька, і 20 січня 1952 р. зорганізувався відділ Союзу Українок Канади ім. Княгині Ольги.

Наше жіноцтво зрозуміло, яке велике завдання в рамцях канадського життя лежить на жінці, матері й громадянці у вихованні дітей і збереженні рідних традицій, мови, культури. Тому, вже від початку свого існування, всі свої сили відділ віддавав для укріплення Божого Храму, щоб наша прабатьківська Церква залишилася для майбутнього покоління.

Під проводом Союзу Українок Канади, наше жіноцтво виконало величезну працю для добра нашої церковної громади, бо за 25 років нашої активности ми передали до церковної каси 35,000 долярів грішми, а 10,000 долярів виплатили за купівлю прикрас нашого храму, устаткування кухні і умеблювання резиденції священика. Також наш відділ вложив 1,000 долярів в розбудову оселі ОДУМ-у „Україна".

З цього видно, що наше жіноцтво давало належну піддержку церковній громаді й обіцяє й надалі, йти разом з усіма організаціями для добра нашої Церкви.

Ми віримо, що цей успіх скріпить нас жінок, і без ріжниці особистих поглядів — всіх з'єднає в нашій організації їм. Княгині Ольги, бо в ній є наша сила.

Всім нашим дорогим посестрам, з цього місця, в честь й славу, за працю їхніх рук, тепло їхніх сердець висловлюємо безіменну, але щиру подяку. І всім тим, що відійшли від нас по Волі Божій, виносимо подяку за їхню працю в організації, а родинам їхнім складаємо організаційне співчуття.

Свято 25-ліття розпочалося зранку Службою Божою при церкві Пресвятої Тройці, бо цього ж дня і відбулася візитація нашого Преосвященного Владики Миколая. По Службі Божій відбувся Молебень.

Після Служби Божої у церковній залі відбувся обід. Для бувших голів відділу був виділений окремий стіл. З нагоди візитації, першу частину програми провадила громада. Продовження програми передали голові відділу ім. Княгині Ольги пані Галині Володченко.

Пані Володченко відкрила програму відповідним вступним словом і зразу по відкриттю вшановано однохвилинною мовчанкою померлих членок, а також висловила велике

вдоволення, що всі членки гармонійно працювали, щоб ювілейний рік увінчався добрими успіхами.

Голова пані Володченко привітала Преосвященнішого Владику Миколая і подякувала за співпрацю в нашому відділі 14 років разом з покійною Добродійкою. Висловила співчуття по втраті Добродійки і покликала членок Віру Яремченко і Олю Співак до вручення квітів на могилу Добродійки і торта для Владики.

Наступну точку ведення програми передала господині пані Вірі Яремченко, яка подякувала пані Володченко і приступила до проведення програми і представлення гостей головного стола.

В честь свята — 25-ліття „Піонер" — деклямувала пані Галина Блощинська. Історію відділу ім. Княгині Ольги відчитала культурно-освітня референтка пані Галина Жидовка. Хор проспівав три пісні під керівництвом пані Олійник.

Пані господиня покликала нашу довголітню членкиню пані Степанюк як також культурно-освітню референтку сх. екзекутиви, яка представила дорогу доповідачку пані Г. Сенишин, голову сх. екзекутиви, а п-ні Володченко вручила їй корсаж.

Пані Сенишин виголосила глибокозмістову доповідь про ціль жінки на національно - о р г а нізаційному полі. Після доповіді виконала вручення грамот за довголітню працю в організації. Грамоти одержали такі членки:

а) Добродійка сл. пам. Клеоніла Квасниця,

б) Добродійка сл. пам. Катерина Дебрин, Галина Володченко, Розалія Ковальчук, Вікторія Калюжна, Т. Педенко, С. Степанюк, В. Яремченко, М. Слюсар, О. Кошарна, Оля Співак, О. Тищенко, М. Овчаренко, К. Подопригорна, Т. Панасейко, О. Віннічук, Л. Шевченко, Г. Жидовка, Віра Новицька, Н. Шульга, Оля Співак, М. Жидовка, П. Шевченко, Н. Сніг.

В своєму привіті Владика Миколай висловив свою оцінку за співпрацю протягом 14-ти років і сказав:

„Я маю повне право й обов'язок з приводу Вашого 25-літнього Ювілею висловити всім Вам — мій щирий привіт, признання й найкращі побажання на майбутнє. Поза Вашу господинську чинність, без якої церковно-громадське життя було б немислимим, треба високо цінити й працю Вашого жіночого серця — як українських матерів і громадянок. Вашою активною участю у всіх проявах церковно-громадського життя: — як сестриці у церкві, церковному хорі, громадській бібліотеці, Недільній і Рідній школах, національних святкуваннях, традиційних імпрезах, тощо, себто, все те, що стоїть на сторожі нашої тут самобутності, прабатьківської віри, української культури і мови.

Слова Івана Франка деклямувала Лена Гончаренко. Настоятель громади прот. М. Фляк висловив побажання: — „У 25-ліття ювілею Вашої праці, пожертв та палкої любові до нашої Церкви, — прийміть від добродійки, наших дітей і від мене, наш щирий привіт, вдячність і за все, що Ви вчинили на славу Господеві і добро нашому народові".

Отець Ілія вітав з 25-літтям жіноче товариство і побажав успіхів на майбутнє. Голова громади п. І. Віннічук: — „Церковна громада вітаючи жіноче товариство зі святкуванням 25-літнього Ювілею, — висловив сподівання, що посвята й праця для Церкви і громади, — остануться й на дальше світлим дороговказом.

Голова відпочинкової оселі „Україна" п. М. Співак вітав з 25-літнім ювілеєм.

Також вітали від організацій: голова СУЖЕРО, Ф. Подопригора, від ОДУМ-у — О. Шевченко, відділ Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки з м. Віндзор, пані Старух, голова ОЖ ЛВУ пані Проць, Ліга Укр. Католицьких Жінок пані Зварич, голова Укр. Центру пан Савчук.

Деклямація „До мами" — пані Віталь.

На закінчення програми, голова пані Володченко подякувала всім присутнім гостям і членкам, які причинились, і учасникам програми та побажала витривалости і успіхів на наступне чверть століття.

Галина Володченко, голова
Оля О. Суліван, секр.

БЛ. П. ТЕОДОР МІЛАН
Ванкувер, Б. К.

У суботу 18 березня 1978 року в лікарні Св. Йосифа прийнявши Таїнства Сповіді й Св. Причастя, відійшов у вічність бл. п. Теодор Мілан — один з активних і працьовитих та жертвенних членів Собору Пресвятої Тройці в Ванкувері. Покійний був членом Товариств: „Взаїмної Помочі" і Народнього Дому, постійно читав українські часописи: „Український Голос" і „Вісника".

Теодор народився 27 лютого 1897 року у с. Неосило, повіт Чисанів, Зах. Україна, в побожній селянській родині Теодора і Анни Міланів. В 1924 році одружився з односельчанкою Катериною Залузькою. До Канади приїхав сам в 1928 році. Пережив усі труднощі й невигоди без нарікань і не занапастив своєї людської і національної гідности. Його довголітні бажання сповнились в 1936 році коли до нього приїхала дружина з дітьми й посилися вони на фармі недалеко Вінніпегу, де в чесних трудах прожили до 1951 року. Того року Теодор переїжджає до теплого Ванкуверу, де й прожив до кінця свого земного життя.

Покійний з своєю дружиною прожив у примірному подружньому житті 53 роки, виховали в доброму національному й релігійному дусі 2 доньки: Марію і Климентину. Відходячи з цього світу, оставив Покійний у великому смутку: дружину Катерину, доньок: Марію Ватрос у Ванкувері, Климентину Макар у Сурей і 5 унуків. Похоронні відправи почалися в похоронному заведенні Маунт Плезен чапел в понеділок, 20 березня, а закінчилися Св. Літургією у вівторок, 21-го березня, в Соборі Пресв. Тройці. Похоронні відправи відслужив настоятель о. прот. П. Бублик, який в своїй проповіді згадав благородні прикмети покійника і всі заслуги в його прикладному християнському житті. Після похорону відбувся поминальний обід в парафіяльній авдиторії.

Дружина Покійного, в пам'ять Покійного і з нагоди цього допису, жертвує на пресовий фонд по $20.00 на „Український Голос", „Вісник" і „Промінь".

Хай милостивий Господь прийме душу Теодора в Свої небесні оселі, а засмучену родину тримає у Своїй ласкавій опіці. Вічна йому пам'ять!

(опб)

БЛ. П. МАРІЯ МЕДВЕДЮК

До тих трудолюбивих піонерів, які приїхали до Канади перед першою світовою війною, можна зачислити пок. Марію Медведюк.

Марія з роду Руснак, народилася 2-го лютого 1894 р. в селі Мітків, повіт Заставна на Буковині. До Канади приїхала молодою дівчиною і осілась на стало у Вінніпезі. У 1913 році вийшла заміж за Ґеоргія Медведюка. В подружжі було 5 дітей, 4 сини — Василь, д-р Іван, Мілень і Никола (вже покійний) і дочка Анна.

Бл. п. Марія скоро прилучилась до тих перших, що зачали Українську Православну Церкву, а це громаду Св. Михаїла при вулиці 110 Дізраелі у Вінніпезі. Треба було бути свідомим в той час, щоб взятись до такого великого діла. Разом із жіноцтвом при цій новій громаді, треба було приділити велику частину праці на розбудову цієї церкви. В скорім часі створилось жіноче товариство, котре за кілька років стало відділом С.У.К. ім Ольги Кобилянської. Марія Медведюк була кілька разів головою товариства і через цілий час була активною членкою до 78 року свого життя. Вона належала до всіх товариств при громаді Св. Михаїла, церковного сестрицтва, та запомогових товариств. Була передплатницею українських часописів, як також журналу „Промінь" від самого початку його видання.

Від самих початків заснування філії музею (1950) С.У.К. у Вінніпезі Марія брала активну участь у її розбудові, вона була членкою управи від самих початків заснування.

Вона зібрала велику скількість експонатів для цієї філії музею, як також щедро підтримувала фінансово.

Покійна Марія була доброю мамою, бабкою, і прабабкою, але завжди дуже радо і прихильно відносилась до всіх знайомих. Хто її знав особисто, то не забуде її приємної усмішки і теплоти.

Марія Медведюк упокоїлась 21-го грудня 1977 р. у віці 83 р. Чоловік її упокоївся 1960 р.

Нехай ця коротка згадка про покійну Марію буде китицею квітів на її могилу.

Вічна їй пам'ять!

А. Павлик

БЛ. П. ОДАРКА МЕЛЬНИК
Ванкувер, Б. К.

У суботу 22-го квітня 1978 року, в лікарні Св. Йосифа заосмотрена Тайнами: Св. Сповіді й Св. Причастя ,після довгої недуги відійшла до вічности бл. пам. Одарка Мельник на 55 році життя. Залишила в глибокому смутку мужа, сина й родину в Україні.

Одарка народилась 13 березня 1924 року в національно свідомій і релігійній селянській родині Петра й Палажки Суржів на Полтавщині, Україна. Вирослав й пережила серед страшних обставин: колективізації, розкуркулення й висилання на Сибір, штучний голод в 1933 році, Єжовщину в 1937 році та другу світову війну примусову працю і злиденне таборове життя, як остарбайтерка в Німеччині. Переживши всі страхіття нелюдяности в комуністичному й фашистівському „раю", по закінченні війни добровільно залишилася у вільному світі, покладаючи надію на Боже милосердя. Господь допоміг її перебороти всі труднощі й виїхати до свободолюбивої країни Канади в 1951 році. В 1953 році одружилась з Іваном Мельником в Українській Православній Церкві Пресв. Тройці у Ванкувері, Б. К., де й прожила в чесних трудах до кінця свого земного життя. Була тихої і лагідної вдачі, читала жіночий журнал „Промінь" і була членкою Ліги Визволення України. Була жертвенною, як на церковні так, і на національні потреби.

Похоронні богослуження почалися у вівторок, 25-го квітня в похоронному заведенні Маунт Плезент чапел при великій участі молящих, а 26-го квітня заупокійна Сл. Божа відбулася в Соборі Пресвятої Трійці, де настоятель о. прот. П. Бублик в своєму прощальному слові підкреслив всі її заслуги супроти Церкви й свого народу та висловив співчуття родині покійної. Після похорону в хаті покійної відбулася поминальна Тризна, котру приготували жінки з Ліги Визволення України. На обіді промовляла прощальне слово від Ліги Ірина Ковальчук, а Анна Цитульська — заступниця голови централі Жінок Ліги Визволення України зайнялась збіркою на пресовий фонд з чого $45.00 уділено на пресовий фонд „Променя" і виробленя кліше. Усім жертводавцям щире спасибі, а покійній Одарці земля прибраної батьківщини Канади, що така добра для всіх, хай буде легкою, а родину нехай вселаскавий Господь тримає у Своїй ласкавій опіці й допоможе перенести цей тягар по втраті дружини й мами. Вічна їй Пам'ять!

(опб

БЛ. П. ГРИГОРІЙ ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ

Ділимось сумною вісткою з українським громадянством Гронлид, Саск. і околиці, що 9 січня 1978 року упокоївся в Бозі широко заслужений громадянин піонер українського життя бл. п. Григорій Тарнопольський.

Григорій Тарнопольський народився 8 березня 1902 року в селі Токи, повіту Збараж, Західня Україна.

Виростав він в рідним селі при родичах. 1924 року одружився з Марією Сурма, де разом спільно працювали в сільськім господарстві.

Наш народ по першій світовій опинився під чужими окупаціями. Західня Україна зазнала тяжкого польського гніту і Григорій переживши війну не міг дивитись на утиски окупанта. 1929 року виїхав до Канади, а 1930 року спровадив родину — дружину Марію і двоє дітей — сина Євгена та дочку Євгенію. Наймолодший син Володимир народився вже в Канаді, здобув високу освіту і тепер є професором у Торонтонському університеті.

Часи, в яких Григорій Тарнопольський почав фармерувати були дуже тяжкі в Канаді — саме тоді починалась загальна депресія, яка продовжувалась майже 10 років. Але трудолюбивість і віра в Бога додавала їм сили. Тут наш народ пережив трудні початкові часи та доробився кращого життя як на рідній землі.

Похорон пок. Ґригорія почався 10 січня 1978 року в похороннім заведенні Кейл, в каплиці в Мелфорті, Саск. Панахиду відправляли двох священиків — о. Я. Рибалка і місцевий парох о. М. Бова. Наступного дня 11 січня тіло покійного перевезено до Ґронлиду церкви Різдва Пресв. Богородиці. Храм був переповнений вірними парафіянами, родиною, сусідами та багатьома приятелями.

Похоронну Св. Літургію відслужили знов обидва священики, а прот. Я. Рибалка виголосив змістовну проповідь, яку присутні вислухали з великою увагою і пошаною до покійного. Переповнена вірними церква і прикрашений храм Божий квітами співчуття були великою ознакою та виявом глибокої пошани до покійного, які молились за вічний спокій бл. п. Григорія, якого невмолима смерть забрала від родини і нашого суспільства.

По похороні відбувся в Нар. Домі поминальний обід, після якого о. парох подякував всім за таку численну участь і просив не забувати покійного та заносити щирі молитви до Всевишнього.

Щиру і теплу подяку склав син покійного — проф. Володимир Тарнопольський, а зокрема жіночому товариству за поминальний обід.

Під час останнього прощання вірні склали на нев'янучий вінок $102.00 з чого $25.00 на „Промінь".

Покійному Григорію Вічна Пам'ять!

— — —

ПОДЯКА

В тяжкім горі і печалі засумована родина складає щиру подяку о. прот. Я. Рибалкові і о. М. Бові, похоронному заведенню, жіночому т-ву за добрий поминальний обід, труноносцям, що несли домовину, всім тим, що прислали квіти, картки і співчуття і всім тим, що особисто розраджували нас у нашім горі в сумних днях нашого життя.

Хай милосердний Господь прийме душу покійного у Своє небесне царство, а родині хай Господь допоможе перенести це тяжке горе.

Покійному вічна пам'ять!

Односельчан П. Биць

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

СТІНЕН, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні збори відбулися в четвер 15 грудня в церковній залі. Збори відкрито молитвою „Царю Небесний". Слідувала хвилина мовчанки в пам'ять покійних членок.

На зборах вибрано Василину Стиранко як предсідницю, а Параску Ґурську як секретарку.

Докладні звіти з діяльности відділу здавали такі членки: протокол — Параска Ґурська, фін. звіт — Анна Ковальчук, контр. ком. — Марія Вігнан, господині кухні — Адонія Козменюк, добродійної праці — Анна Гуцал, купування — Анелька Цуркан, діяльність відділу — Ґеня Гайдамака, загальний звіт — Марія Курковська.

Впродовж року відбулось десять місячних зборів, одні річні збори, одно засідання. Мали чотири бінго; справили вечірок для членок: Марти Маленької, Віри Ігнатюк і Анни Савки на день уродин. Мали спільну вечерю з обміном дарунків. Улаштували Св. Миколая в присутности отця і добр. Шадурських і гостей. Приготовили храмовий обід і бенкет для учителів, займалися підприємством на кількох оказіях, подавали перекуску по Панахидах, трапезу по похоронах. Дали поміч на трьох весіллях. Ходили з колядою з членами громади. Відбули роковини Шевченка з допомогою о. Шадурського. В програмі брали участь хористи під дирігентурою добр. М. Шадурської. Також хористи завітали з щедрівкою до приміщення старших в Канорі. Брали участь в святкуванні 25-ліття в громаді Індевир, виступали в аматорській програмі на телевізії.

Діти, під управою Василини Стиранко, також брали участь у вище згаданих програмах і ходили з колядою.

Відділ займається збіркою на Червоний Хрест, підтримували добродійні справи в околиці. Пожертвували на церкву, „Промінь", фонд С.У.К., музей та інше. Відділ вислав двох членок на Ювілейний З'їзд до Саскатуну.

Фінансовий стан відділу: з 1976 р. осталося $2,178.42, приходи в 1977 році — $2,177.45, розходи — $3,176.54. Осталось в касі 1977 році — $1,179.33.

Склад управи і комітетів на 1978 рік: голова — Марійка Курковська, заст. голови — Адонія Козменюк, секретарка — Ґеня Гайдамака, заст. секр. — Анелька Цуркан, фін. секретарка і касирка — Анна Ковальчук. Контрольна комісія — Антонія Корпан, Анелька Цуркан, Франя Гунька, Сестриці — Ксенька Ґоргіца, Марта

Стиранко, Анна Дорощук. Референтка „Променя" Єлисавета Цуркан; Добродійний ком. — Анна Гуцал, Анелька Цуркан, господині кухні — Адонія Козменюк, Оксана Цуркан, Параска Ґурська, Вікторія Королюк, Франя Рунька; господині церкви — Марія Вігнан, Марія Курковська, Анна Парасюк. Ком. купування — Анастасія Анака, Анелька Цуркан, Орися Лозінська, Надя Боднарик.

Учителька Української школи — Василина Стиранко, яка також займається співом.

Одинадцять членок передплачують „Промінь". Щирі побажання для редакції „Променя" і всім українським працівникам.

Ґеня Гайдамака — секретарка

ФОРТ ФРЕНСЕС, ОНТ.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відбулися 13 грудня 1977 у залі під церквою Св. Юрія. На зборах було присутніх 12 членок. Збори відкрила голова В. Ґушуляк молитвою, привітала о. Ф. Осиченка і членок, та подякувала за добру співпрацю впродовж року.

Предсідницею зборів була Анна Койцан, а секретаркою Гелен Беяк. Членки заряду здали свої звіти з річної діяльности відділу.

Впродовж року відбулось 9 зборів і одні надзвичайні. Т-во влаштувало два продажі домашнього печива, 4 весільні вечері і 2 похоронні обіди. Під час Різдвяних свят декотрі членки спільно з членами церковної громади ходили колядувати. Помогли з Йорданською вечерею, пущенням і храмовим обідом на Св. Юрія у читальні Просвіти. Відсвяткували роковини Лесі Українки, Тараса Шевченка і Свято книжки читанням рефератів і поезій. Вітали голову С.У.К. А. Шемелюк під час її відвідин 8 березня 1977.

На вечірках читання зимою наш парох о. Ф. Осиченко проводить цікаве читання. Членки відвідують хворих членок і шпиталі, по домах і старечім домі з малим дарунком від товариства.

Наш відділ складається з 22 членок активних а 6 почесних, з яких 2 у старечім домі.

Впродовж року відділ склав такі пожертви: на місцеву церкву Св. Юрія — $1,000.00, на Колеґію Св. Андрея у Вінніпеґу — $100.00, на З'їздовий фонд Союзу — $50.00, на організаційний фонд — $25.00, на Місійну працю при церкві — $50.00, на „Промінь" — $10.00 і на Музей — $10.00 і бюлетень до централі С.У.К.

Заряд на 1978 рік залишились: голова — В. Ґушуляк, заст. голови — М. Зелена, рек. секр. — М. Ґушуляк, касирка і кор. секр. — М. Сохолотюк, фін. секр. — К. Зуб. Контрольна комісія — К. Рогожа, Г. Беяк і П. Ґирула. Господині — М. Зелена, К. Рогожа і М. Кітцул.

Наше членство складає щиру подяку централі С.У.К. і пров. екзекутиві за одержані обіжники, і редакції „Променя", які помагають нам вести працю у товаристві.

М. Ґушуляк, секр.

КЕЛОВНА, Б. К.
ВІДДІЛ ІМ. САВЕЛІ СТЕЧИШИН

Річні збори відділу відбулися 18 грудня 1977 р. в церковній залі. Голова, Дора Марсишин відкрила збори молитвою, щиро привітала присутніх і склала подяку зарядові та членкам за щиру працю впродовж року. Секретарка перечитала звіт з річних зборів і діяльність відділу за минулий рік, по цім членки заряду здавали звіти.

Впродовж року ми відбули 8 місячних зборів і 5 засідань заряду. Діяльність т-ва. Більшість членок беруть активну участь у церковному хорі і щороку співаємо коляди у мистецькому театрі у Різдвянім колядковім фестивалі. Членки ходили колядувати, приготовили спільну Йорданську Вечерю, мали забаву і вечерю на наш Новий Рік. Улаштували роковини Лесі Українки, роковини Шевченка, приготовили випродаж Великоднього печива і писанок, спільне Великодне свячене та концерт на День Матері. У травні наш хор брав участь у концерті в мистецькому театрі.

Членки справили пікнік на День Батька, приготовили обід під час візитації Владики Бориса, склали пожертву на З'їздовий фонд, на „Промінь", Музей Союзу Українок Канади, на провінційний музей і фонд Юліяна Стечишина. Приготовили членське прийняття, на яке запросили свою патронку Савелю Стечишин. Вислали дві делеґатки на Ювілейний з'їзд до Саскатуну. Видали 5 весільних вечер, один похоронний і один поминальний обід. Придбали канадійський та український прапори, а також прапор Союзу Українок Канади. Видали дві вечері під час фестивалю і обід на День Подяки. Прилучились коштом за шафу на архів і відбули два випродажі печива та успішний базар, як також приготовили вечерю на пущення. Купили новий холодільник до залі та улаштували прощальний вечір для о. і добр. Морозів, а прийняття для о. і добр. Лакустів. Гостили пров. голову Союзу пані Вакалюк і голову відділу Ванкуверу пані Митрук в часі посвячення нашого прапору.

Пані А. Тодор дуже гарно доглядає квіти для церкви та інших імпрез. Сестриці доглядають все, що потрібне у церкві. Добродійний комітет відвідував хворих у шпиталі і по домах. Пані: Мойсюк, Мартинюк і Барабаш подарували речі для кухні. Нових членок радо вітаємо.

Управа відділу на 1978 — уступ. голова — дора Марсишин, голова — Анна Ворбець, заст. голови — Віра Гудима, 2 заст. голови — Марія Клевчук, секр. — Зиновія Талпаш, заст. секр. — Наталя Іванишин, касирка — Діяна Ворончак. Референтки: освіти — Дора Марсишин, Марія Бойко, Галя Новосад, Анна Галик, Н. Іванишин, „Променя" — Зиновія Талпаш, Музею-архіву — Софія Охітва і Марія Мельничук. Контрольна комісія — Галя Новосад. Марія Мартинюк і Ліна Вилсон. Сестриці — Ґеня Барабаш, Е. Кудла, А. Осовецька, квіти — Анна Тодор. Господині — Марія Мартинюк, Розалія Петращук. Комітети: базаровий — А. Галик, Л. Садовик, Е. Мельничук, М. Мітран, Л. Карлейчук; СУМК — Д. Ворончак, С. Ручій, М. Колібаб; Рідна і Недільна школа — Дора Дубик і Лора Карлейчук; забав — Дора Марсишин, Дора Дубик, Елис Мойсюк; добродійний — Анна Тодор, Марія Мельничук, Ґеня Барабаш; телефонів — А. Гуцуляк, М. Корпан, Е. Войчук, У. Сорочинська.

Фінансовий звіт — з року 1976 осталось — $3,392.71, прибутки в 1977 — $10,061.57, видатки — $5,528.46, в касі осталось — $7,925.82.

Зиновія Талпаш, секр.

ОШАВА

ВІДДІЛ „БАРВІНОК"

Різноманітна та успішна праця провадилася під управою заряду на рік 1976 - 77 та різних комітетів і кооперацією всіх членок. Заряд — голова — Оля Куць, заст. голови — Галина Плішка, рекордова секретарка — Наталя Давдс, фінансова секретарка — Кароля Шевчук, касирка — Леся Міносора. З річного звіту прихід був $15,842.05, розхід — $15,046.52, сальдо — $795.53. Найбільше фондів прибуло з нагоди річної „Фієсти" міста Ошави, де членки разом з сестрицями у церковній залі приготовляють поживу для публіки і займаються культурною виставою та продажею річей українського кіоску. Відділ пожертвував $10,000 громаді на ремонт кухні і в додатку придбав речі до кухні. Друга більша пожертва $1,000 призначено на костюми ансамблю народних танків. „Іларіона". Відбулася величава імпреза улаштована відділом „Барвінок" для учителя Николи Воробця, що приїздить з Торонта що суботи вчити нашу молодь українських танків, з якими виступають під час Фієсти. Імпрезу звеличали учасники громади як і гості з поза Ошави — Торонта, Гамільтону, Ґримсбі, Ніяґара Фалс, Брентфорду та інших. Відділ вислав три делеґатки на Ювілейний З'їзд до Саскатуну, як також мав добру репрезентацію на з'їзді Східньої Канади у Гамільтоні. У льокальній Жіночій Раді відділ має представниці і працюють при їх заряді, як також представниці до Жіночого КУК і беруть участь у їх підприємствах.

Одна з головних ділянок праці товариства є опікуватися молоддю. Членки учителюють у Недільній школі і улаштовують програми для дітей і для Старшого і Молодшого СУМК. Діти виступають у концертах на День Матері і Святого Миколая. Відділ займається також такими імпрезами як свячене по Великодні розносять кошики під час Великодніх свят для немічних, День Українського Студента, прогульки для молоді, базарі, продажі вживаних річей і т. д.

Останні річні збори відбулися 2 листопада 1977 і теперішні урядниці є: голова — Марія Григоренко, заступниця голови — Валентина Холонюк, рекорд. секретарка — Наталя Давдс, касирка — Леся Міносора, фінансова секретарка — Михаліна Ґонта, секретарка преси — Надя Стец, Молодший СУМК — голова Надзірної ради — Михаліна Ґонта, помічниці — Ніна Котелко і Ширлі Холонюк, Старший СУМК — голова Надзірної ради — Маріяна Шолдра помічниці — Валентина Холонюк і Галина Плішка, „Фолк Артс Кавнсил оф Ошава — представниця Діяна Омелянчук, помічниця Ілейн Трофимович. Льокальна Жіноча Рада — представниці Маріяна Шолдра і Ілейн Трофимович, Жіночий КУК — представниці Марія Григоренко і Ілейн Трофимович. Недільна школа — добродійка Олена Славченко, Кароля Шевчук і Діяна Омелянчук. Членство — Йоанна Стерджис. Народні танки — Йозефа Гриців, Ширлі Холонюк і Ірина Дрозвик. Відвідування хворих — Діяна Омелянчук і Ширлі Холонюк. Буфет — Діяна Омелянчук і Ілейн Трофимович. Телефон — Надя Стец, Ніна Котелко і Іванна Стерджис. Референтка освіти — Оля Куць. Контрольна комісія — Ніна Котелко, Іванна Стерджис і Діяна Омелянчук.

Членок разом — 28.

Наталя Давдс, секр.

ЛОНДОН, ОНТ.

ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Річні загальні збори відділу відбулися 11 грудня 1977 р. Збори відкрила голова Галина Володченко, о. Фляк перевів молитву. Однохвилиною мовчанки ушанували померших членок і прихильниць.

У президії на проведення зборів були: голова — Віра Новицька, секретар — Вікторія Калюжна.

Звіт голови. Впродовж року відбулось 2 місячних зборів — 10 засідань управи і 3 спільних засідань з ОЖ ЛВУ. Відсвяткували святої Героїнь і Лесі Українки спільно з ОЖ ЛВУ. Відбулось відвідання голів централі С.У.К. А. Шемелюк з Едмонтону і голови східньої екзекутиви Г. Сенишин. Улаштували Йорданську вечерю, пущення, храмове свято нашої церкви і в цей день — посвячення прапора і відзначення 50-ліття С.У.К., де була доповідачка пані Софія Степанюк від східньої екзекутиви. Церковний бенкет і осіння забава спільно з ОЖ ЛВУ міста Лонодону.

Відсвяткували 25-ліття нашого відділу — святкування відбули дуже гарно, була присутня голова східньої екзекутиви пані Сенишин та культурно-освітня референтка пані Степанюк. На цьому святкуванні ми видали грамоти нашим членкам. Цього дня також відбулася візитація в нашій церкві Владики Миколи.

Відбули 2 успішні базари.

Дякую всім членкиням і зарядові за співпрацю і також церковному зарядові і отцеві та добродійці Фляк за співпрацю.

Звіт скарбника пані К. Рибко: передано з 1976 р. $1,022.61, прихід за 1977 р. $7,220.76, разом у касі — $8,243.37. Видатки за 1977 р. $3,988.06, лишилось $4,255.31. З цієї суми передано $3,000.00 на церкву. Залишилось в касі $1,255.31.

Звіт культурно-осв. референтки В. Яремченко: ми робили все що було нам можливо у підготовці свят, які відбулися в Українському Центрі. В чому багато помагала пані В. Олійник. Пані Панасейко від Суспільної Опіски звітувала, що відвідали всіх хворих в шпиталях.

Звіт референтки „Променя" Вікторії Калюжної: мало працювала в цьому році, обіцяю на наступний рік більше працювати.

Пані Оля Співак (старша) звітувала за сестриць. Господині пані О. Вінійчук звітувала — придбали 24 соляниці які я подарувала. В цьому році купили 4 скатерки, ризи для о. Фляка. „Фризер" фіранки для церковної залі і на сцену.

В. Калюжна дала звіт від контрольної комісії і внесла абсолюторію уступаючій управі.

Референтка до КУК пані Роза Ковальчук звітувала, що ходила на збори та продавала квитки на бенкет.

Нововибрана управа на 1978 рік: голова — Г. Володченко, заступниці — Т. Педенко, М. Овчаренко, секретар — Оля О'Суліван, скарбник — В. Новицька, культурно-освітня референтка — добр. Фляк, Суспільної опіки — Л. Шевченко, Г. Панасейко. Референтка „Променя" — В. Калюжна. Делеґатка до КУК — Роза Ковальчук.

Господині — О. Вінійчук, Р. Оборковська, Г. Блощинська.

Сестриці — О. Співак (старша), П. Шевченко, О. Яремченко.

Контрольна комісія — К. Рибка, В.

Калюжна.

Голова громади І. Вінійчук подякував уступаючій управі за співпрацю та привітав нововибрану управу. Отець Фляк подякував уступаючій управі та закликав, щоб усі далі дружньо працювали на добро Церкви і привітав новообрану управу.

Голова пані Галина Володченко подякувала за довір'я. Збори закрито молитвою.

О. О'Суліван, секр.

ГЕФФОРД, САСК.

ВІДДІЛ ІМ. О. БАСАРАБОВОЇ

Річні збори відділу відбулися 6 листопада 1977 року в церковній залі. Збори відкрила голова Оля Смитанюк, яка була предсідницею зборів. Секретаркою була Стефанія Гавриш. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померлих членок.

Слідували звіти з річної діяльнотси відділу, що їх здавали членки заряду і комітетів. Голова Оля Смитанюк склала подяку всім членкам за щиру співпрацю.

Впродовж року відбулось 7 місячних зборів. Наш відділ опікується Недільною школою. Учителями Недільної школи є Оля Смитанюк, Петруся Калин і Роман Ткачук.

Членки приготовляли і видавали похоронні і поминальні обіди та перекуски. Також приготовили і видали обід на храм нашої громади. Під час Різдвяних свят членки їздили колядувати. Влаштували Весняний чай і продаж Великоднього печива та писанок. Також мали спільне свячене. На Великдень носили хворим у шпиталі кошички з свяченою паскою і писанкою. Добродійний комітет відвідував хворих у шпиталі та дарував картки з побажанням. Відділ передплачує журнал „Промінь" і „Український Голос" до шпиталю. Цього року членки знову займалися збіркою на інституцію сліпих. Разом з церковною громадою мали осінній базар.

Наш відділ начислює 39 членок, з того 32 передплачують журнал „Промінь".

Впродовж року відділ склав пожертви на такі цілі: на церковну залю — $800.00, Народний Дім — $132.00, Музей Союзу Українок — $100.00, на „Промінь" — $36.00, Недільну школу — $120.00, Ювілейний фонд — $50.00, організаційний фонд С.У.К. — $25.00, на „Телемиркл" — $50.00. З року 1976 в касі — $668.26, приходи у 1977 році — $4,337.58, розходи у 1977 році — $3,643.65, у касі осталось $693.93.

Заряд відділу на 1978 рік: голова — Оля Смитанюк, уступаюча голова — Параска Барабаш, заст. голови — Савеля Гарас, секретарка — Стефанія Гавриш, заст. секретарки — Анна С. Яківчук, касирка — Ліда Ланська. Контрольна комісія — Параска Барабаш, Олеся Михайлюк, Савеля Гарах, Референтка журнала „Промінь" — Анна Ткачук. Добродійний комітет — Катерина Семко і Анна С. Яківчук. Господині — Настя Гарбуз, Єлисавета Никіфорук, Катерина Котелко, Євгенія Боклащук.

Стефанія Гавриш, секр.

Поправки

В числі журнала з травня на стор. 23 в дописі „Вшанували пам'ять Лесі Українки", Гамільтон за підписом Г. Козак було випущено останній абзац:

„З нагоди свята було проведено збірку на фонд журнала „Промінь", що принесла $54.50".

За переочення просимо вибачення а заразом щира подяка відділові у Гамільтоні, який постійно піддержує журнал морально і фінансово.

Редакція

— — —

У річнім звіті відділу в числі журнала з травня на стор. 28 у виказі членок Управи робимо поправку — заступницею секретарки є тепер Геня Свинарчук (замість Г. Кушнір).

К. Пасека, секр.

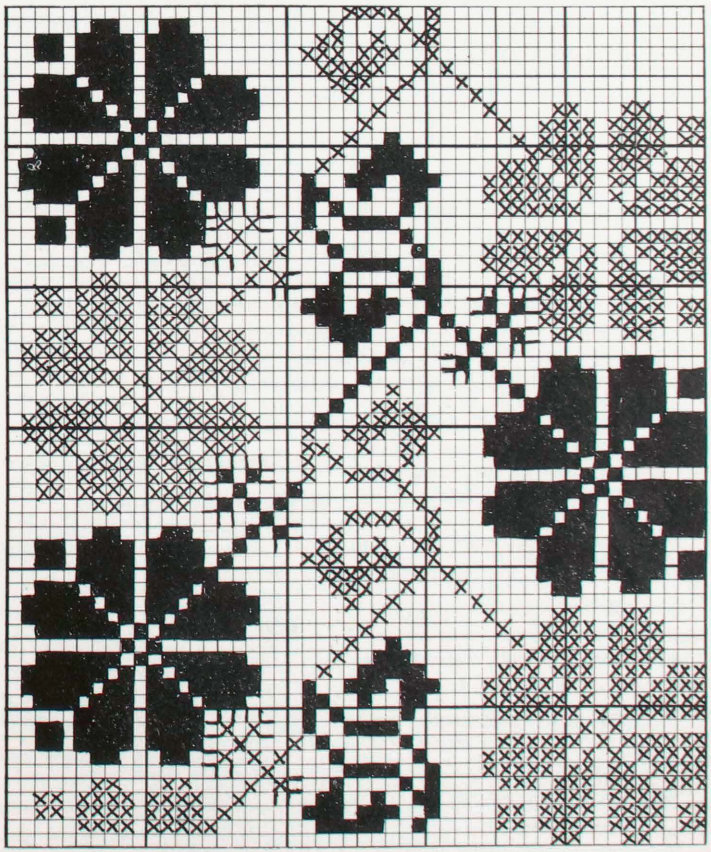

Буковинська вишивка, повіт Сторожинець, село Жадова.
Кольори — чорний і червоний.
Музей Союзу Українок — Східня Філія

Цей відділ редагує референтка домашньої економіки Союзу Українок Канади пані **Стефанія Кульба** в Монтреалі. Крім приписів, які дуже старанно підібрані, вона подає цікаві поради, що їх наші читачки радо стрічають у журналі.

НАЛИСНИКИ

НАЛИСНИК А ЛЯ СУЗЕТ

Наш, широко розповсюджений, налисник має дуже високопарну французьку назву „креп Сузет". Переказ говорить, що король Франції, Едверд VII, розказав шефові кухарів приготовити солодке для спеціяльногонорованої гості, якої ім'я було Сузет. Шеф кухні придумав для цеї оказії спеціяльний перепис: налисники поливані соусом з присмаком помаранчевого лікеру, який запалювався полум'ям, як його пригріто. Тим викликав великий ефект при подаванні, не згадуючи вже надзвичайного їх смаку.

Ми, знаємо, що налисники дуже вдячне меню, бо можна їх приправляти різною начинкою й вони служать не лише десертом — солодким після обіду чи вечері, але можуть послужити самостійним сніданком, обідом чи вечерою, відповідно до їх приготування, чи радше залежно від начинки, якою їх надівається: м'ясо, капуста, грибки, яйця, сир, мармоляда.

Великою приємністю може бути приготоване прийняття, на якому подавати лише налисники з різними начинками й сосами.

Тісто для налисників:

4 яйця
¼ ложечки соли
2 горнятка муки
2⅓ горнятка молока
¼ горнятка стопленого масла чи маргарини

До середньої величини салятерки дати яйця й сіль, добре їх збити ручним або електричним збивачем, відтак поступово додавати муку й молоко мішаючи аж тісто буде одностайне. Вкінці додавати масло, дальше мішаючи, доки масло цілковито не зникне. — Виходить 2 — 2½ доз., 6 — 8 інчових налисників.

Начинки:

1. Бекон з яйцями

8 пластерів бекону — засмажених в шкварочки
6 на твердо варених, посічених яєць
3 горнятка дуже дрібненько січеної селери
2 ложки дрібно січеної зеленої цибульки
1½ ложечки січеної паприки
½ ложечки соли
¼ ложечки перцю
¾ горнятка майонезу, або т. зв. „салад дресінґ"

Змішати всі вище подані складники й лишити на яких ½ години в холодільнику, щоби смак перейшов через цілу начинку, відтак пересмаровувати налисники звиваючи їх в рольку. — Подавати з майонезом чи сметаною, або й разом.

2. Налисники в формі закуски:

Налисники а ля Страганов:

2 ложки масла чи маргарини
1½ — 2 фунти дрібно покраяного волового м'яса
1 дрібно посічена цибуля
1 пушка (4 унц.) грибків
1 ложка сконцентрованого бульйону
½ горнятка гарячої води
¼ горнятка помідорового соку
2 ложки муки
1 ложка приправи — Ворчестер
1 ложечка соли,
¼ ложечки перцю
12 налисників

Розтопити масло в глибокій риночці. Засмажити волове м'ясо й цибулю, додати грибки з плином. Розпустити бульйон в гарячій воді, додати до нього помідоровий сок, постепенно вмішати муку, тоді вилляти це в м'ясо, додати приправу, сіль, перець і варити на дуже вільному вогні 30 до 45 мінут аж м'ясо буде м'яке. Розділити м'ясо на всі налисники, завинути й подати на стіл.

3. Налисники на солодко:

Начинка трускавки з сиром

4 налисники
ложечка тертої мушкателі
½ горнятка звичайного фармерського сира
2 ложки цукру
1 ложечка кукурудзяної муки
½ горнятка помаранчевого соку
1 ложечка масла, або маргарини
1 горнятко свіжих, або морожених трускавок

Насмарувати налисники сиром, притрусити мушкателем, звинути й помістити в начинню до печення. Пекти при 350 степенів 15 — 20 мінут. В міжчасі змішати цукор, кукурудзяну муку, помаранчевий сок в маленькій риночці, перемішати й варити, цілий час мішаючи, на вільному вогні з 2 мінути. Додати масло, зняти з плити, всипати трускавки й поляти гарячі налисники. Приблизно дві порції.

„Таємниці" добрих налисників

1. Налисники можна робити також з готових препаратів.

2. Налисникове тісто варто приготовити яку годину задалегідь, щоб тісто добре устоялося — хоч можна його смажити й відразу після приготування.

3. Тісто може стояте в холодільнику кілька днів, але звичайно воно дещо згусне — отже треба його розрідити молоком.

4. Смажені налисники можна переховувати в холодільнику, чи заморожувати. Заморожені варто перед поновним ужиттям добре відморозити, щоб вони не ломились.

5. Смаження налисників вимагає гарячу пательню, мало товщу. 2 — 3 ложки розілляти по пательні, легко прибронзовити, перевернути на другу сторону, повторити це саме. — Налисники складати на тарілку й прикривати накривкою, щоб не висихали перед наповненням їх начинкою.

РОБІТЬ ІНВЕНТАР

Мати найбільш відповідний одяг, що вам підходить і одночасно в моді це ще не є „щастя", а знак доброго плянування і господарки. Воно не має нічого спільного з тим, щоб „десь" бути саме в часі щасливої розпродажі (у вашій улюбленій крамниці убрання), або мати приятеля-власника такого підприємства, або мати багатого члена родини того самого росту, що ви. Це тільки вказує на ваше добре знання самого чи самої себе. Всі знаємо, що для того, щоб лікар міг вилікувати вас, він мусить знати цілу історію вашої хвороби. Це саме відноситься до вашої „хворої" ґардероби. Щоб її „вилікувати" треба в першу чергу знати СЕБЕ: точні розміри тіла, ваші і властиві вам кольори, свою особистість чи індивідуальність (персонелиті), та спосіб вашого життя. Ваше убрання мусить нав'язувати до цього знання. Ваше убрання це щось дуже особисте. Воно віддзеркалює ВАС, вашу особу, а НЕ ваших знайомих чи приятелів чи моделі в оголошеннях. Одяг добре підібраний на підставі цього знання піднесе чи підвищить вашу особистість.

Отож — зробіть зараз інвентар убрання і позбудьтеся перестарілого, непідхожого і неможливого. Не забудьте перетрясти також всі шухляди. Ви мусите бути рішучі відносно**всього убрання,** включно з спіднім, що за мале і за тісне. Викиньте ті кальсонові панчохи (пентіговз) що почали торочитися, а ви тримаєте, щоб носити під штанами, які вбиратимете на місце спіднички чи суконки. Все що вбираєте верхнє чи спіднє мусить дати вам почуття **першої кляси,** а не зношене, обшарпане чи занедбане. Тільки ви самі знаєте про своє внутрішнє самопочуття. Це саме відноситься до черевиків чи ручних торбинок.

Киньте різьким оком на додаткове особисте приладдя як паски, тощо. Мати пасок, що не защіпується добре, або шалік, що зблід від праня, або капелюх від сонця з пігненими чи пом'ятими крисами. Навіть коробку для біжутерії (ювелірних виробів) треба строго пересіяти — ті окремі і поодинокі сережки (кільця до вух), що чекають, щоб віднайти загублену пару, почорнілі зап'ястки, пірвані шнурки коралів — геть!

Не забувайте що ви робите новий інвентар для нової особи — нова, самопевна, модерна і модна особа — ваша особистість.

А тепер, якщо ви вже прочистили і пересіяли все і маєте багато вільного місця в комірках, на шафах, в шухлядах та в коробках, питання — як і чим заповнити їх і що найважніше — **не спішіть.** Візьміть олівець і папір і починайте робити список того, що ще маєте на руках і не викинули по категоріям: плащі, костюми, суконки, светри, блюзки і т.д. Простудіюйте добре, що йде з чим — різні комбінації. Що бракує, щоб доповнити і поширити комбінації того, що є з тим, що треба набути. Чи до цих штанів треба допасовувати нову блюзку чи новий светер? Чи до цього жакета чи до цієї куртки треба нової спіднички чи нових штанів? Чи до цієї чи цієї комбінації треба нового паска і якого? Записуйте все. Робіть нотатки. Як прийде час йти на покупки ви будете готові і точно будете знати наперед чого шукаєте. Мудрі і пляновані покупки чи „шапінґ", це не „купити", але купити мудро і дешево те, що потрібне і конечне. Тільки так можна вложити себе в рамці певного бюджету. Ніколи не шукайте, що не обдумане сліпе купування тільки наражує вас на марнотравство грошей і нещасних та нещасливих помилок. Таке цілеспрямоване і навмисне купування, це секрет корисних покупок одягу для найкращої і найдоцільнішої ґардероби мудрої, модерної і модної людини, а відповідно підібрані кольори одягу віддзеркалюватимуть вітальність обличчя вашої особи від кожного волоска до пальця чи нігтя — цілої фіґури. Тому придержуйтеся строго одного чи двох основних кольорів — бронзовий, чорний, синій, беж. Додаткові кольори все можна добавити шляхом додатків чи дрібніших та другорядних частин одягу. І одне кінцеве слово про інвентар — не пробуйте відновити чи заступити все те, що ви викинули. Ви, вірте чи не вірте, можете виглядати чудово без того, щоб хвалитись багатством чи витрачати гроші на багату велику ґардеробу. Хтось казав, що в справах моди та фасону, то подібне до справи малювання обличчя... часом менше може вийти на краще і більше. Маленьку і обмежену ґардеробу можна розпростерти і розтягнути на „велику" і різнородну просто різнородними комбінаціями, навіть такими дрібними штучками як зміна чи обмін маленької речі, якщо маєте добре око, смак і знання підібрати і підшукати звичайні клясичні речі доброї якости і в кольорах, що пасують, підходять і зливають гарно один з одним. Одна проєкторка одягу розказує про жінку, яку вона знала, що носила одну і ту саму основну суконку на всі забави та товариські зустрічі цілий сезон і все мала гарний та „інший" вигляд тільки тому, що так вміла підмінювати шаліки, паски, жакети та біжутерію (ювелірні вироби), що ніхто навіть не завважив, що суконка та сама і всі були згідні, що вона з всіх була „найкраще вбрана"... на „першому місці"!

ISSN 0380-2140

P P-IS OCT 78
HAWRYSH MRS KATE
602-11112-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A2

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Цей виказ частинно з березня і за квітень

Вінніпеґ — Відділ ім. Л. Українки — Д. Черевик, рефер. — чотири поновлених передплат. $32.00 і прес. фонд $2.00.

Скарборо, Онт. — Відділ Св. Анни — Ліз Бот, референтка — $32.00 за 4 передплати.

Вернон, Б. К. — Відділ ім. Св. Ольги, референтка Н. Микитюк — $78.00 за 5 поновлених і одну нову передлат.

Тандер Бей, Онт. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. А. Стасів — $40.00 за поновлені передплати і пресовий фонд — $8.00.

Мензі, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, Розалія Пелешок — $72.00 поновлені передплати.

Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, рефер. Марія Гарбус — $136.00 поновлені передплати і три нових.

Гамільтон — Відділ ім. Л. Українки, М. Пилипюк прес. фонд $50.00

Ошава — Відділ „Барвінок", Наталя Давдс — референтка — $45.00 поновлені передплати і прес. фонд.

Монтреал — Відділ Доньки України — з нагоди дня уродин пані А. Прокопюк прислала Стефанія Кульба 45.00

Едмонтон — Відділ при Катедрі Св. Івана — збірка — Софія Василишин, референтка — з приводу упокоєння Анастасії Мисак 120.00

Келовна, Б. К. — Відділ ім. С. Стечишин, з нагоди дня членства — референтка Зиновія Талпаш ... 56.00

Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ О. Пчілки з нагоди свята в честь письменниць прислала рефер. С. Харко 50.00

Сурей, Б. К. — Відділ ім. О. Кобилянської, прислав Всеч. о. Петро Блажук 25.00

Торонто — Відділ ім. Кн. Ольги — референтка В. Кузьменко — $32.00 за поновлені передплати.

Едмонтон — Відділ при Катедрі Св. Івана. С. Василишин — рефер. — за поновлені передплати — три нових 294.00 і прес. фонд 31.00

Йорктон — Відділ ім. О. Пчілки — П. Семенюк — рефер. з нагоди членського чаю 115.25

Гамільтон — Відділ ім. Л. Українки з нагоди роковин Л. Українки — збірка. Рефер. Ольга Козак 54.50

Ванкувер — Відділ ім. Л. Українки — дохід з свята Лесі Українки і Марка Вовчка, прислала секретарка Олена Дзюбенко 100.00

Тандер Бей — Відділ ім. О. Басарабової 25.00

Саскатун — Відділ О. Кобилянської, Марія Гарбус — рефер. — поновлені передпл. $48.00, прес. фонд 5.00

Тандер Бей — Відділ Доньки Українки, М. Пресунька, реф. — збірка при дверях з нагоди свята Л. Українки спільно з відділом О. Пчілки Пані Пресунька прислала також $24.00 за поновлені передплати, нев'янучі вінки — разом 67.00

Лондон — Відділ ім. Кн. Ольги, В. Калюжна, референтка — поновлені передплати на 46.00.

Саскатун — Відділ ім. Г. Романчич — рефер. Дж. Кіндрачук за поновлені передплати і придбала 4 нових — $136.00.

Лондон — Відділ ім. Кн. Ольги — Галина Володченко, голова, на прес. фонд 25.00

Едмонтон — Відділ ім. Л. Українки — рефер. Т. Островерха — $40.00 за поновлені передплати.

Монтреал — Відділ Доньки України, референтка Михаліна Нєма на поновлені передплати $58.00, нев'янучий вінок і збірка на „Промінь" з свята Лесі Українки 61.00

Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, рефер. Марія Гарбус — прихід з членського чаю 150.00

Смокі Лейк — Відділ ім. О. Кобилянської — пані М. Антонюк — прес. фонд 35.00

Гамільтон — Відділ ім. Л. Українки — рефер. Г. Козак — повновлені передплати 44.00 і пресовий фонд 44.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Р. Пелешок — Мензі, Ман.	25.00
М. Шадурська — Гаєс, Саск.	16.00
М. Байдак — Ла Сал, Квебек	10.00
П. Стефанюк — Едмонтон, Алта.	10.00
К. Ксьондзина — Ст. Альберт, Алта.	10.00
А. Холод — Стирджіс, Саск.	10.00
М. Ґонсов — Лашін, Кв.	10.00
Т. Кудрик — Ватсон, Саск.	7.00

По $5.00 зложили: М. Сенів — Саскатун, Е. Фрескул — Келовна. Б. К., Д. Масцюх — Кортеней, Б. К., А. Попович — Канора, Саск.

По $4.00 зложили: М. Ґорчинська — Давфин, Ман., М. Боднарчук — Сурей, Б. К.

По $2.00 зложили: П. Бойко — Ґримсбі, Онт., А. Мороз — Осойос, Б. К., Н. Давдс — Ошава, Онт., М. Поліка — Торонто, В. Губар — Чатам, Онт., А. Клапоущак — Давфин, Ман., С. Мицкан — Сіба Біч, Алта., Д. Яремій — Донвіл, Онт., І. Ґудзовська — Торонто, Р. Тхір — Монтреал. М. Іванишин — Кадворт, Саск., М. Скоробогач, Вінніпеґ, А. Москалик — Вінніпеґ, Д. Ґаврисишин — Вінніпеґ, О. Маковецька — Чатам, Онт., Д. Хортів — Чатам, Онт., Е. Кревецька — Вінніпеґ.

По $1.00 зложили: К. Дуда — Віндзор, Онт.

Принс Алберт, Саск. кор. секретарка Людвіна Зюбрак пише: Відділ ім. Кн. Ольги вітає редакцію, бажає успіху на висилає $30.00 як „Писанку" на журнал. Ці гроші зібрані на вечірках вишивання і читання, що їх улаштовували членки місцевого комітету. Такі особи входять до цього комітету мистецтва: А. Кардаш, Ю. Голик, Марусяк.